

A tartalomról:

- Krimiszkérték seregszemléje
- Újdonságok a LAN világából
- Bemutatók a közelmúltban
- Multimédia mánia Svájcban
- Egyedül a Siemens
- Telefongyárnak sem megy
- Típek, trükkök és tanácsok szoftvermentéshez

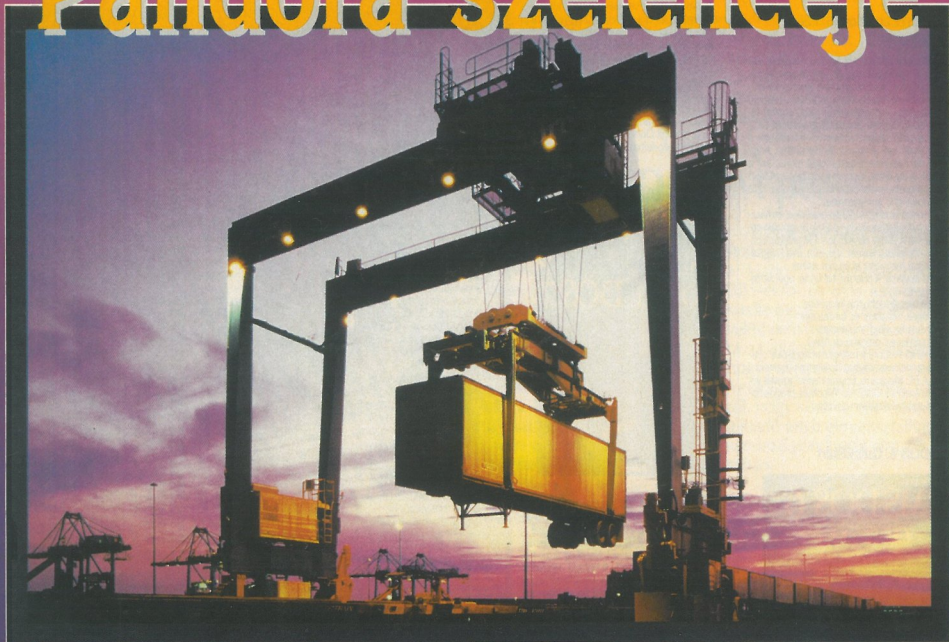
Heti

IV. évfolyam, 27. szám

Informatikai hetilap

Ára: 67 Ft

Pandora szelencéje

Összeállításunk előző részében három hazai számítógépgyártó és -forgalmazó cég, valamint két multinacionális vállalat vezetői szöveget a hamisított számítástechnikai alkatrészek forgalomba hozatala által okozott károkról (ezenközben pongyala fogalmazások, látszólagos műszaki lehetetlenségek is előfordultak), a Kermi, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség és a MEEI illetékesei pedig elmondták, intézetük mit tehet (és mit nem) ezen eszközök forgalmazásának korlátozása érdekében. A Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Tárcaközi Bizottságának titkárától megtudtuk: egyedül a szállítók versenyeztetésében látja annak biztosítékát, hogy az apparátusba to-

vábbra se kerülhessen silány minőségű áru.

Olvasóinkat bizonyára érdekelné, mely cégeket jobb elkerülni mostanában, ilyen tanácsot azonban sajnos nem adhatunk, erről a kérdéssel információt nem gyűjtöttünk.

A hallottak alapján mind világosabbá vált ugyanakkor, hogy a hazai számítástechnikai iparban megfigyelhető jelenségek nem vizsgálhatók a gazdaság egészétől elkülönítve. Ríportsorozatunkat ezért ott folytatjuk, ahol abbahagytuk: a Gazdasági Versenyhivatal és az APEH vezetői fejtik ki véleményüket, majd ismét a vállalkozóké a szó, végül egy szociológust kértünk fel, csukja le helyet-

tünk Pandora szelencéjének fedelét. E szelence persze képletes; nem fürkésztük a konténernek tartalmát.

Ennek ellenére, akárcsak Pandora kíváncsisága, a miénk is visszavonhatatlan következményekkel járt: képet alkothattunk a magyar számítástechnikai iparra nehezedő nyomásról, felmérhettük, a fogyasztók milyen segítségre számíthatnak a hivataloktól, hová vezethet a kisebb, hová a nagyobb cégek érdekeit érvényesítő szövetségek létrehozása, mit várnak a vállalkozók az államtól, milyen beavatkozások nyomán fehéredhet ki a feketepiac, egyszerűen véleményeket ütköztettünk egymással arról, kinek mi volna itt a tennivalója.

(Folytatás a 4. oldalon.)

ZD Press, WG Press- és teWi-könyvek a CT Presstól!

Tartson lépést a világgal!

Vásároljon a Ziff-Davis, a The Waite Group és a teWi világhírű könyveiből!

NEW BOOKS

A világ vezető számítástechnikai kiadóinál kiváló szakemberek dolgoznak. Az általuk létrehozott könyvekből választottuk ki a legjobbakat. Néhány példa kínálatunkból:

Charles Petzold: OS/2 Presentation Manager Programming

Charles Petzold, az operációs rendszerek vizsgálója bemutatja, hogyan kell magas szintű OS/2 programokat írni, amelyek teljesen khasználják a Presentation Manager (PM) lehetőségeit. Az átlagos megközelítési módot mestert farag a kezdőkből. Nincs szakészes előzetes GUI-programozási tapasztalatra - mindössze a C nyelvben kell jártásnak lennie ahhoz, hogy gyors és rugalmas programokat tudjon írni a PM alá. A mellékelt floppy a könyvből leírt több tucattal program forráskódját tartalmazza az IBM és a Borland C compilerhez.

Íjon első osztályú OS/2-programokat, és használja ki a PM képességeit a praktikus útmutató segítségével. A könyv bemutatja a PM programozásának alapelveit a kezdők számára, majd alapvető témákat magyaráz el és szemléltet:

- az ablakok, a billentyűzet és az egér kezelése
- párbeszédablakok készítése
- világos, másolás és beillesztés
- "hűz és elszó" műveletek
- multithread programok írása

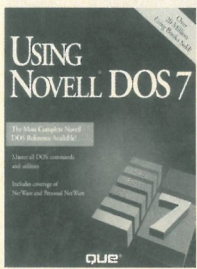
Charles Petzold a mikroszámlógépes operációs rendszerek vizsgálata elismert szakértője. A "C Magazine", "Environment's" rovatát vezeti, és számos OS/2- és Windows-programozásról szóló bestseller szerzője.

Osszpontossá teszi gyors eredményekkel! Tanulja meg kezelni az MS-DOS 6-ot - több tucat illusztráció és példa segítségével, önállóan, lépésről lépésre! Tanulja meg a DOS-használat alapjait, kerülje el az általános hibákat. A könyv egyszerű, átlátható megközelítési módja segít Önnek gyorsan és könnyen megtanulni a DOS műveleteit és parancsait. Csak követnie kell a világos bevezetőt, hogy hatékonyabban használhassa számítógépét.

A lépésenként vezető oktatászövegek a megfelelő képekkel kombinálva segítenek megtanulni, hogyan kell könyvtárakkal dolgozni. Fel fogja fedezni a file-kezelés alapjait: másolás, mozgatás, törlés, átvételek, megismeri a PC-n lévő adatok védelmét. Mielőtt már jobban el tud igazodni, egyéni igényeirez időmíthajta a DOS-t. Megtanulhatja, hogyan kell köteget parancsfile-okat készíteni és módosítani. Egy áttekinthető parancsjegyzék és egy hibaszűréslista is segít Önnek abban, hogy magabiztos számítógép-használóvá váljék.

Use: Using Novell DOS 7

Sajátítsa el a Novell DOS összes parancsának és segédprogramjainak használatát! Fedezze fel a Novell DOS erejét és hálózati képességeit! A Novell DOS 7-re azon felhasználóknak van legnagyobb szüksége, akik NetWare-hálózatokhoz csatlakoznak. A haladó rendszerkezelők és a kezdők egyaránt értékelni fogják ezt az átlagos kézikönyvet, amely bemutatja a Novell DOS 7 hatékony funkcióit, a NetWare és a Personal NetWare használatát. E könyvben információk és tanácsok nélkülözhetetlen gyűjteménye rejlik. Szakértők magyarázzák el részletesen a Novell DOS-parancsait - köztük a file-kezelést, lemez-optimalizálást, backup-segédprogramokat, vírusvédelmet és a szövegszerkesztőt. Külön hangsúlyt kapnak a Novell DOS hálózati lehetőségei, a multitasking és a konfigurációs segédprogramok. A könyv részletesen szól a Novell DOS és NetWare egüttes használatáról, és a beépített hálózati lehetőségek elindításáról. Ez a Novell DOS 7 lehetetlen kézikönyve!

A könyv végigvezeti Önt a Novell DOS telepítésétől a fronthangállításig; tanulja meg gyorsan a Novell DOS 7 kezelését, optimalizálja rendszerét a Novell DOS hatékony parancsával és hálózati funkcióival, fedezze fel, hogyan kell hatékonyan kezelni a Personal NetWare peer-to-peer hálózatait!

Lenny's Music Toons
Mega ROCK Rap'n Roll
Startrek

SAMS
Blaster Masters
Borland C++ 4, Obj Orient
C Programing to Serial Comm
EMF Graphics Environment
DOS 6.22
DOS Secrets Unleashed
Fox Pro 2.5 for DOS Dev Guide
Garage Virtual Reality
Graphics Programming PowerPack
Inside File Formats
Microsoft Macro Assembler Bible
Morph Magic
Moving into Windows NT Prog
Multimedia Developer's Guide
Multimedia Madness
Navigating the Internet
Programming Sound
for DOS and Windows
Secrets of the Visual C++ Masters
Sound Recording Handbook
Sound Systems Engineering
The Magic of Image Proc.
Top Secrets
Tricks of the Graphics Gurus
Uncharted Windows Prog
Virtual Reality Exploration
Virtual Reality Madness
Visual Basic 3.0 in 21 Days
Visual C++ Dev. Guide
Wordperfect 6.1 for Windows

NRP
Access 2 Power Prog.
Access 2++ Power Prog.
Computer Prog. Dict.
Easy Internet
Easy OS/2
Guide to CD Rom
Inside 3D Studio
Inside Access 1.1
Inside Autocad 1T
Inside Autocad Release 12F
DOS
Inside Excel 5 for Wind
Inside Microsoft Access
Inside Microsoft 5
Inside Paradox 4.5 for Wind
Inside Wordperfect for Windows
Internet Starter Kit
MS DOS
Multimedia Presentation
Network Training
Guide Manual. Network Systems
Obj. Or. Prog. with Borland C++4
Riding the Internet Highway
The Autocad Prof. Appl.
The CD Rom Book
The Int. Superhighway Illust.
The Quarantension Book
Ultimate Sound Blaster Book
Using Borland C++4
Using Office 5 for DOS
Using E-Mail
Using Microsoft Office
Using Microsoft Works3 for Wind.
Using Novell DOS 7
Using the Internet
Using Turbo C++
Using Visual Basic 3
Using Visual Basic for Applc.
Using Windows NT
Visual Basic3
Wordperfect Version 6

BRADY
Assembly Language for the PC
FoxPro
FoxPro 2.5
FoxPro for Windows
FoxPro Windows
Microsoft Foundation Class
The IBM Multimedai Handbook
The IBM Visual Basic Handbook
Visual C++ Program

PRENTICE HALL
Adobe Illustrator
Adobe Photoshop
Anonymous Transfer Mode
Comp. Graphics Software Constr.
Decline and Fall
FDDI
Imaging Essentials
Network and Internets. Security
Obj. Or. Software Constr.
Obj. Or. Analysis and Design
Obj. Or. Application
Obj. Or. Databases
Philosophy and Art. Intell.
Principles of Obj. Or.
Reusable Software
The Handbook of MIS Applc.

Upgrading the IBM PC
Using Windows NT
Windows NT Progr.

The WAITE GROUP
Animation How to CD
Artificial Lab
Arcade Life Playhouse
EMF Handbook
Falcon 3
Flights of Fantasy
Fractals for Windows
Gardens of Imagination
Image Lab
Lafore's Windows Prog
Love Bytes
Making Movies on your PC
Microsoft C++
PDA Playhouse
Ray Tracing Creation
Sound Effects Playhouse
Turbo Pascal How To
Using Compuserve to Make
Virtual Reality Playhouse
Visual Basic Superbible
VR Basic
Walkthroughs and Fybys CD
Windows API Bible
Windows API New Testament
Windows Prog. Primer Plus

ZIFF DAVIS
2001 Windows Tips
Best uses for your Computer
Breaking into Windows
Building the Inform. Highway
Computer Graphics for Lotus
Databases Develop. Lotus Notes
Get a Grip on Network Cabling
HELP! Lotus Notes 3.0
HELP! Microsoft Access
HELP! Microsoft Access
HELP! Windows NT 3.1
HELP! Wordperfect 6
How anyone can fix and Rev up
How Computer Graphics Works
How Computer Prog. Works
How Computer Works
How Connect
How Software Works
How the Internet Works
How to use America online
How to use Coreldraw
How to use Excel
How to use Microsoft Work
How to use Prodigy
How to use Windows
How to use Wordperfect 6.1 for Wind.
How to use Wordperfect for Wind.
How to use Work for Windows
How Virtual Reality Works
How Weather Works
How Windows Works
OS/2 Presentation Man. Prog.
PCLL Microsoft Access
PCLL FoxPro 2.5 for Windows
PCLL Microsoft Office
PCLL Network
PCLL OS/2.1
PCM 1994 Computer Buyer's G.
PCM Assembly Language Lab Notes
PCM C Lab Notes
PCM Guide to Connectivity
PCM Guide to using NetWare
PCM The Processor and Coprocess.
PCM Visual Basic Utilities
The Internet via Mosaic
The MAC Amnase
Windows Desktop Utilities

TEWI, MARK and Technik
Africa
Animation
Asian
Coreldraw 5.0
Die Wissens Shareware
DOS Spielze.
Exp. of Business Clip Art
Icon Mania
Icons for Designer
Karneval in Vendig
Landschaften
MediaClip for Windows
Medioscreen
Mediatool
Multimedia for the People
OS/2 Software I
Station Exis Pressly
Ton und Mid-Studio
USA
Wildlife
Windows Anwedungen1
Windows Spielze2

Az árak a mindenkori árfolyamváltozásnak megfelelően alakulnak.

A listában felsorolt könyvek megtekinthetők és megrendelhetők a Computer Talm Press irodájában. A megrendelés visszaigazolásáról számtartó 8 napon belül szallituk az Ön által kért könyveket.

A könyvekhez mellékelt floppyk és CD-ROM-ok tartalma a szerkesztőségben megtekinthető, a rajtuk lévő programok kipróbálhatók!

Cím: Budapest, XII. kerület, Váci ut. 202., III. emelet.328. (10-116 16 óráig), Szalay Zsóka
Levelezési cím: 1300 Budapest 3. Pf. 210 • Telefon: 270-3377/1499, fax: 120-1636

TARTALOM

Számítástechnika

- 4-10 Az istenek bosszúja, avagy feketepiac a hardverkereskedelemben
Pandora szelencéje 2. rész
- 11 A bűnüldözés, személy-, vagyoni és adatvédelem szakkiállításán láttuk
Ha csak a technikán múlna...
- 12 Adattovábbítás Cellenium adatsínen Lannet technikával
Ide-oda-szét-össze
Többcsatornás protokollok a Xircomtól
MP vagy MPP?
- 13 Svédországban készült Axis SMC Tigerhub
Nyomatatszolgák Gyorsismétlő
A Retix Routerexchange
Tudja a címét
- 14 Bemutatkozott a 6-os
Magic a Planetáriumban
- 15 A Netware 4-ről szól a DEC, Compaq, Kores
Családiás roadshow Udvari szállítók

Távközlés

- 16 Világszerte beszélnek róla, de mi is az a
Multimédia mánia
- 17 Hátterbe szorul-e saját hazájában a magyar ipar?
Egyedül nem megy
Film- és videostúdiókban lóg **A Silicon lángra**

Mutató

- 18 Tippek és tanácsok
Megmenekített szoftverek
- 19 Mi mikor támad?
Vírusnaplár

Irodatechnika

- 20 Az Aranykönyvtől az újrátöltőt tintapatronokig
Legszebb a sárga?
SAMA multimédia
Veresegyházi sztereó
Három módon megnövelt
Hely a lemezen
- 21 Személyre szabott megoldások, perszonalizálás az Afgánál
Fénymásolók bérbé
- 22 Systems 95 sajtótájékoztató
Rendezvénykalauz
Hirdetői index
Várjuk jelentkezésüket
Hír-lap

A Heti CHIP-re előfizetés kérhető levélben vagy faxon.
Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefax: 120-1636
Előfizetési díj 1 évre 3148 forint

LAPZÁRTA

Indul a WILL

Június 22-én a Motorola és a Matáv aláírta a fix telepítésű rádiós előfizetői hálózatok (WILL) szolgáltatására vonatkozó szerződést (lásd *Heti CHIP* 1995. május 4. és június 15., Lapzárta). A 100 millió dolláros projekt keretében a Motorola rendszerével az elkövetkező két és fél év folyamán 200 ezer előfizetőt kapcsolnak a telefonhálózatba. Idén várhatóan mintegy 40 ezer rádió-

ós felhasználóval bővül az előfizetői létszám.

A Motorola WILL rendszere és a Matáv infrastruktúrája között a magyar Hungarocom által fejlesztett digitális csatló (Digital Access Interface, DAI) teremti meg a kapcsolatot. A WILL rendszer a 890-897,5 megahertz sávban működik, TACS (Total Access Communications System) csatlós szabványt használva.

CD-ROM per

A *Playboy* bejelentette, hogy 1,1 millió dollárt ítélt meg neki a Starware Publishing Corp. és elnöke, *D. Andrew Ksanjick* ellen indított szerzői jogi perében. A per tárgya egy fénylemez volt, amelyen a kiadó a *Playboy*-ban megjelent képeket áruolt, annak engedélye nélkül. A *Playboy* szerint a kártérítés több mint háromszorosa annak a bevételnek, amire a Starware szert tett a lemezek eladásából.

A védelem arra építette föl stratégiáját, hogy a képeket nem a kiadó digitalizálta, hanem BBS-ekről és más lemezekről szedte össze. A bíróság ezt az érvelést nem fogadta el, hanem arra az álláspontra helyezkedett, hogy elképzelhetetlen ismert modellek és ismeretlen fotóiról, hogy közkinccsek legyenek, a kiadó tehát elmarasztható a kötelező gondosság elmulasztásában.

Rekord hálófönásból

Hovatovább nem lesz olyan számítástechnikai hálózattal foglalkozó cég, amely ne adna számtalan rekordbevitelről, rekordnyereségről. Most éppen a Cabletron adta ki a május 31-én lezáró első üzleti negyedév számainak. Adózás előtti nyereség 73,6 millió dollár, 33 százalékos növekedés mellett, nettó forgalom 240,8 millió dollár, ugyanolyan arányú növekedés mellett. *Craig R. Ben-*

son elnök-vezérigazgató nem mulasztotta el felhívni a figyelmet arra, hogy ez már a huszonötödik egymás utáni negyedévük, amikor nagyobb a bevételük az előzőnél. Az elnök véleménye szerint a töretlen érdeklődés termékeik iránt most éppen a Synthesis Frameworknek, a hagyományos LAN-t felváltó virtuális köz-hálózat megoldásnak köszönhető.

Fejlesztések hitelből

A Matáv 1995-96-os távközlési fejlesztési programjának részletes finanszírozására 300 millió dolláros hitelügylet megszervezésére adott megbízást a Deutsche Bank Luxembourg, az EBRD és a Nemzetközi Pénzügyi Szerve-

zet (IFC) konzorciumának a Matáv és pénzügyi leányvállalata, az Investel. A hitelcsomagból 100 millió dollárt közvetlenül az EBRD és az IFC, 200 millió dollárt pedig magán pénzügyintézetek nyújtanak.

Pandora szelencéje

2. rész

(Folytatás az 1. oldalról.)

Pandora szelencéje – az a hétpecsés – rengeteg bajt, bánatot tartalmazott. A görögök szerint Pandora kétszer követett el hibát: egyszer, amikor ezeket kiengedte, másodsor, amikor ijedtében rácsapta a fedelet az istenek utolsó küldeményére, a reménységre. Mi nyitva hagytuk a fedelet – ha rénsyre is.

**Kelenhegyi Péter,
Kőfalusi Viktor**

APEH

Pitti Zoltán, az APEH elnökét először arról kérdeztük, tud-e a hivatal arról, hogy a magyar számítástechnikai kereskedelemben illegális eredetű termékek vannak forgalomban?

– A történet a COCOM-lista időszakában kezdődött, amikor a tiltás dacára a számítástechnikai eszközök illegálisan kezdtek beáramlani Magyarországra. Akkoriban a felfedett ügyek esetében elég komoly eljárásokat folytattak le a hatóságok. A helyzet oldódásával a feladat változott, illetve az említett termékek jövedelemtartalma lényegesen lecsökkent. Talán csak a memóriaiparban tapasztalt sokk időszak volt az azal a kivétel, amit egy

japán műgyantagyár leégéséből fakadó termelés kiesés okozott. Ez időszakban a határforgalmi statisztikák szerint megnőtt a memória-részegységek behozatala. Adóellenőrzések során a revizorok eredetigazolás nélkül forgalomba hozott SIMM modulokkal is találkozott, ezek azonban ma már csak szörványos esetek.

Amire az adóhatóság most figyel, és amire átfogó akcióit készíti elő, az a szoftverkereskedelem áttekintése és az adókikerülési technikák (lásd áfa) feltárása. Olyan ellenőrzési program van kialakulóban, amely képes az ellenőrzőket az importálótól a vevőig végigvezetni.

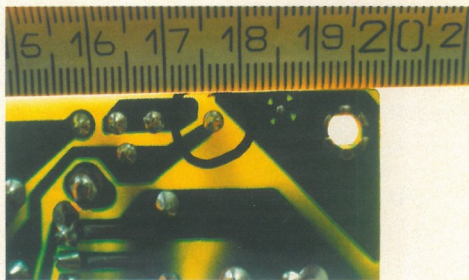
Az adóhatóság alapvetően adóellenőrzéssel és pénzügyi gazdasági vizsgálattal foglalkozik. Ha munkája során hatáskörébe nem tartozó jelenséggel találkozik, azt jelzi a megfelelő hatóságnak. Az APEH nemcsak azért fordít különösen nagy figyelmet az illegális szoftverforgalmazásra, mert szeretne eleget tenni a nemzetközi vállalásoknak, hanem azért is, mert az adóel-

kerülés miatt tízmilliárd forintot meghaladó áfa-bevételeltől esik el a költségvetés.

– Milyen intézkedéseket tesz az APEH a fekete piac felszámolására?

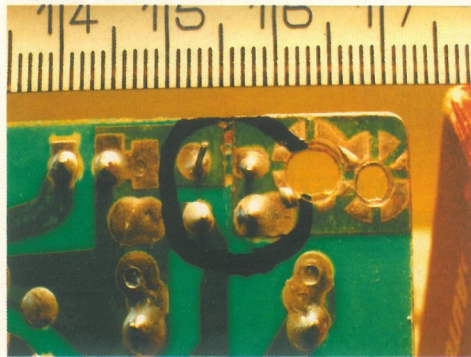
– A fekete gazdaság sokszínű probléma, és pusztán csak adóellenőrzéssel nem fekézhető meg – mondta Pitti Zoltán. – Hangsúlyozni kell, hogy nem önmagában a léte, hanem a fekete-

Természetesen a fekete kereskedelem nem kizárólag magyar probléma, a külföldi érdekeltségű kereskedelmi szférát is érinti, s ez – különösen a csökkenő fogyasztás mellett – komoly konkurenciát jelent a hazai kereskedelemnek. Az átalakuló társadalmakban – és Magyarországon is ide tartozik – ez természetes jelenség, de nem szabad, hogy állandósuljon. Ha azt akarjuk, hogy egy adott területen komolyan vegyenek minket, akkor a rejtett tevékenységek és a fekete gazdaság ellen fel kell lépni. Csak az a kérdés, hogy mikor és mekkora kapacitás állítható

A bekarikázott rész bal oldalán a táp, jobbra a földelés. A kettő között enyhén szólva kicsi a távolság. Por, pára – kész a rövidzárlat

Három kép a MEEI archívumából. A tápegységben a 115,5 centiméternél lévő szigetben egymás mellett látható a 220 voltos táp és a földelés

gazdaság tényérése a gond: 1992-ben a GDP-hez viszonyítva még csak 22 százalékot tett ki a rejtett gazdaság, 1994-ben viszont már 30 százalékra nőtt. E növekedés ütem miatt kell adminisztratív eszközökkel is fellépni, hogy a további tényérés korlátok közé szoruljon. A fekete-tevékenység megnyilvánulási formái közé tartozik – többek között – a fekete kereskedelem, a fekete munka, az illegális pénzügyi tevékenységek elterjedése. Ami bennük közös, az a rejtett működés és a közteherviselés tudatos megkerülése. Ez utóbinak csak egy részét tesszük ki az illegális árubeszerzések (például számítógép-részegységek), a fiktív számlázások vagy éppen az áfa-visszaigényléses ügyek.

rá, s azt kell mérlegelni, hogy a költség és az elérhető eredmény milyen viszonyban áll egymással. Ez évre az lehet a cél, hogy mérsékeljük a fekete gazdaság tényérését, jövőre pedig a rejtett tevékenység visszaszorítása a számítástechnikai eszközök piacán is elérhető lesz – mondta.

Gazdasági Versenyhivatal

„Állami szervek, így a KERMI, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, a MEEI feladata megállapítani, a forgalomba hozott áruk és termékek műszaki szempontból megfelelőek-e, összhangban vannak-e a magyar előírásokkal

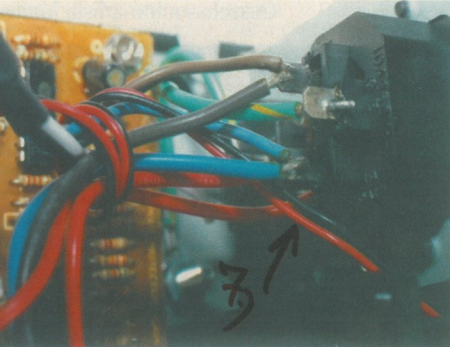
– határolta körbe a Versenyhivatal feladatkeretét *Bodócsy András* versenytanács tag. – A Gazdasági Versenyhivatal ezzel az egész komplexummal két szálon keresztül kapcsolódhat: egyrészt a hatáskörébe tartoznak az ügynevezett fogyasztó-megtévesztéses ügyek, másrészt a jogosulatlan piacra lépés az üzleti tisztesség követelményébe ütközhet.

Egyebek közt a fogyasztó-megtévesztésének minősül az, ha elhallgatják, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a szabványoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek. A Gazdasági Versenyhivatal számtalan ilyen ügyvel foglalkozott, és az említett állami szervekkel is kapcsolatba került, amikor az ezek kompetenciájába tartozó döntéseket kellett kérnie. Ha ilyet észlel, akkor az ügyet átadja az illetékes szerveknek, megvárja azok állásfoglalását, és csak az alapján hozza meg a saját határozatát. A Versenytanács jellemzően a megtévesztett fogyasztó vagy a versenytárs bejelentése nyomán kapcsolódik be az ügyek kivizsgálásába. Kivételes esetben azonban maga a Versenyhivatal is kezdeményezhet eljárást – hallottuk. Hivatalból járnak el például akkor, ha valamin nem megfelelően reklámoznak a televízióban vagy a sajtóban. Négy és fél éves működésük során számítástechnikai megtévesztéses ügyük még nem volt.

„Igazuk is van meg nincs is azoknak, akik a Gazdasági Versenyhivatalra hivatkoznak ilyen ügyekben. Igazuk van, mert a bejelentéseket a Gazdasági Versenyhivatal kivizsgálja, s ha a saját apparátusa nem elégséges hozzá, akkor szakértőket vesz igénybe, feltárja a tényállást, ezután döntést hoz az ügyben. Azoknak azonban, akik általában a Gazdasági Versenyhivatalt okolják, hogy ilyen ügyek általában előfordulhatnak, nincs igazuk, a törvény nem így fogalmaz.” Nem árt tudni: a vizsgálat során a szakértői díjakat előlegezni kell, a költségeket a vesztes fél fizeti.

Ne tápláljunk hát túlzott reményeket: a Versenyhivatal csak a törvényben meghatározott hatáskörrel bír. Az egyik paragrafus (többek között) az üzleti tisztesség megsértését tiltja. Igaz, a vám- és adószabályok megsértése végsősoron tisztességtelen előnyöket jelent, és mindenkinek az érdekeit sérti, de a Versenyhivatal nem várnáival, és nem járhat el minden adócsalóval szemben. „A feketepiaci árukkal, a feketegazdasággal kapcsolatos ügyekben a Versenyhivatal csak akkor illetékes, ha azok egyben kimerítik a fogyasztó megtévesztésének tilalmát is, vagy megállapítható, hogy a magatartás az üzleti tisztesség követelményébe ütközik.”

Ahhoz azonban, hogy a Gazdasági Versenyhivatal elítélő döntést hozhasson az üzleti tisztesség követelményébe ütköző módon piacra lépő cégek ellen, teljesen egyértelműen be kell bizonyosodjon: valóban megsértettek bizonyos piacra lépési szabályokat, és azzal komoly piaci hatásokat idéztek elő. „Itt kezdődnek a problémák – mondta –, mert más szervek hatáskörébe tartozik annak eldöntése, jogosan vagy jogtalanul léptek-e az áruval a piacra. Ebben az esetben a Versenyhivatalnak mindenképpen be kell várnia az illetékes szervezet döntését. Ha közben még per is folyik, akkor az ügy addig áll, amíg a jogerős döntést a bíróság meghozza, bármennyire világosak is a bejelentő bizonyítékai. Kivételt az olyan triviális ügyek képeznek, mint például a magyar nyelvű műszaki leírások hiánya.”

A 220 voltos vezeték közé fűzték be az 5 voltos és a földvezetékét. A kisfeszültségű vezeték szigetelésének nem kell ellenállnia a 220 voltoknak. Életveszélyes!

Bár a kezdeti időkben éppen

a fogyasztóvédelem területén hozta meg leglátványosabb döntéseit, a hivatal alapvetően a kartellek, monopóliumok ügyeinek vizsgálatára jött létre. A verseny törvény a polgári és büntetőjog mellett egy harmadik jogág, s ennek csak marginális területe a közvetlen fogyasztóvédelem. *Bodócsy András* szerint talán azért is favorizálják sokan a Versenyhivatalt, mert míg a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség csak személyre szóló bírságcsökkentést tud kiszabni, a hivatal által kiszabható bírság akár az okozott kár dupláját, a százmilliósi nagyságrendet is elérheti.

Gyáriparosok Országos Szövetsége

Széles Gábor a GYOSZ elnökeként úgy tartja: a feketekereskedelem, a feketegazdaság kérdésével a GYOSZ-nak foglalkoznia kell, ténylegesen viszont a Videoton vezetőjévé került szembe feketepiaci jelenségekkel. Statisztikai adataik szerint – amelyek az ipari miniszternek és a VPOP-nak is megküldtek – lehetetlen helyzet az, hogy egy átlagos méretű tv ára pár dollár legyen a VPOP-statisztika szerint, amikor csupán az ár 60 százalékát kitevő képcső 80-100 dollárba kerül a világpiacra. Mint mondta, a használt autók behozatalában ott ével ezelőt bevezetett rendszert a szórakoz-

tató elektronikában és más ágazatokban – így a számítástechnikai importban – is alkalmazni lehetne.

„Ha a kormány tényleg eredményesen akarja felvenni a harcot a feketegazdaság ellen, akkor ezt nem a kínai piacoknál kell kezdeni, hanem ott, ahol ezek a termékek bejönnek az országba. Ebből persze még nem következik az, hogy a kínai és lengyel piacokat be kell csukni, mivel a lakosság egy része tényleg csak ott tud vásárolni, csak az olcsóbb termékeket tudja megvenni. Attól, hogy megfizetik a vámot, e piacok árszintje még nem megy fel a minőségű termékek árkategóriájába, legfeljebb a mostani 50 százalékos helyett 25-30 százalékkal lennének olcsóbbak a hivatalos kereskedelem árainál, ami nem változtatna lényegesen a fogyasztói szokásokon, egyszersmind a költségvetés is jobban járna.”

A GYOSZ elnöke szerint a védővám növeli a legalis és a feketepiac közötti árkülönbséget, holott az importvámnak az lenne a célja, hogy a hazai gyártást erősítse. Azon területeken, ahol nem tényleges gyártás folyik, kimondottan hátrányos, sőt abszurd helyzetet is teremthet: „az exportstatistikák alapján például úgy tűnhet, mintha Magyarország chip-gyártó volna.”

A magyar számítástechnika – talán a szoftverpiacot kivéve – nem tudott beintegrálódni az európai számítástechnikai folyamatokba. Széles Gábor attól tart, ha a recesszió tovább folytatódik Magyarországon, a szinte csak szolgáltatást nyújtó, következő jellegű magyar számítástechnikai iparban újabb cégek csődbe jutására lehet számítani. „Meg kellene találni azokat a réseket, amelyeknek keresztül a még talpon lévőik jobban be tudnak integrálódni a nyugat-európai számítástechnikába, és fel tudnak vállalni exportfeladatokat.”

Egyes cégeknél – fejtette ki *Széles Gábor* – megvannak az integrációs technikai vagy szellemi feltételei, másoknál azonban hiányzik a megfelelő menedzsment, nem beszélnek idegen nyelveket, sőt azt sem tudják, egyáltalán mi a cél, hova kellene felmúlni. Az az idő már elmúlt, amikor a magyar vagy a ke-

let-európai piacon szerzett speciális szakértelméből élhetet meg egy-egy ágazat.

Arra a kérdésre, hogy ilyen körülmények között hogyan tudunk integrálódni a nyugat-európai piacba és mit szólnak hozzánk Nyugat-Európában vagy például az Egyesült Államokban, Széles Gábor kifejtette: „Nyugat-Európának és az Egyesült Államoknak is meg kell értenie, hogy a magyarországi gazdasági helyzet miatt volt szükség azokra az intézkedésekre, amelyek nem a határok lebontása, hanem inkább azok felemelése irányában hat.” Hozzátette: reméli, nem hosszabb távú folyamatról van szó, hiszen az e politikától csödbe menő belpiaci szereplők számára a legkevésbé sem vigasz, hogy hosszabb távon ezek az intézkedések az ország érdekeit szolgálják. Véleménye szerint iparáganként kellene megvizsgálni, hol van értelme védővámokat alkalmazni, hiszen olyan ágazatokban, ahol nincs hazai technológia, például a számítástechnikában, az importvám csak az állam bevételeit növeli, a vállalkozói szféra számára kimondottan hátrányos következményekkel jár.

Meggyőződése szerint a számítástechnikai érdekvédelem ellátása a GYOSZ feladata lehetne, s bár személy szerint – mint a szövetség elnöke – nem reprezentálhatja egyik tagozatot sem, maximálisan támogatná a GYOSZ-on belül egy számítástechnikai szövetség létrehozását.

Hewlett-Packard

Stark János üzletág-igazgatót mindenek előtt egy interjúalumnak megfogalmazásával szembevitük, amely szerint „a mai magyar vámszabályok a magyar számítástechnikai ipartól védik meg a népgazdaságot.”

„Ez csak részben lehet igaz – mondta. – Az a kérdés, mit hívunk ma magyar számítástechnikai ipának; az valóban termelőtevékenységet, fejlesztést, és valóban új termékek létrehozását jelent-e. Nagyon sok cég egy-egy földrajzi ponton csupán vészrelés és végmérést folytat. Kérdés, létezik-e egy olyan

Összehasonlító árlista június 27-éről

Megnevezés	Ár (dollár)	Árfolyam	Vám+ statisztikai illeték (százalék)	Vámpótlék (százalék)	Bekelési ár (forint)*	Magyar piaci végfelhasználói árak (1 darabra)
i486DX/4-100 processzor	198	123	13,9	8	29958,34	26800
Pentium-90 processzor	340	123	13,9	8	51443,61	54000
4 MB RAM 36 bit	135	123	13,9	8	20426,14	18000
1 MB RAM 9 bit valódi paritás	32,2	123	13,9	8	4872,01	4600

* A bekelési ár nem tartalmazza a szállítási költséget, és minimum 100 darabos megrendelésre vonatkozik.

földrajzi pont, ahol mindenki mindent egy helyen gyárt. Ami a magyar piacot illeti, a HP-nél az ezen intézkedések és a hozzánk kapcsolódó végrehajási rendeletek hiánya mindenképpen visszavetette a piac növekedését, és nagyon sok felhasználót ütött el attól, hogy azt a színvonalú és azt a teljesítményű berendezést vegye meg, amire valójában igénye lett volna. Minthogy ezek a vásárlók kompromisszumokra szorultak, nekik a hosszabb távú költségsébb megoldást kellett választaniuk ahelyett, hogy azt vették volna meg, amire szükségük volt.

Más kérdés – vélekedett –, hogy az intézkedések hatására megerősödött feketegazdaság. Az ellenőrzés hiánya óriási károkat okoz mindenkinek. Egyes termékek – említette a példát – nem feltétlenül ugyanazon a tarifaszámon érkeznak be, mint amely alá valóban tartoznak. Ha a nyolcszázalékos plusz vámillékelt bevételel a nem korrekt módon behozott és elvámolt árak értékével állítjuk szembe, jóval a nyolc százalék feletti veszteségről kellene beszélnünk, hiszen nehezen képzelhető el, hogy az adott árut tömegesen a beszerzési ár alatt lehessen árulni.” Elmondta: a Hewlett-Packard Magyarország hivatalosan importált árúinak meg kell mérköznüik a más csatornákon beérkező HP termé-

ekkel. Ez utóbbiak piaci részesedését a hardver esetén 5-10 százalékra, a kellékanyagok esetében 50 és 100 millió forint közöttire becsülte. Egyéb, legális csatornákon bejött termékek esetében e számok sokkal nagyobbak.

Bár a magyarországi leányvállalat forgalma továbbra is növekvő tendenciát mutat, március 12-e hatására a HP lendület valamelyest megtört. A problémát Stark János abban látja, hogy azok a tervezett beruházások nem, vagy nem az eredetileg elképzelt formában valósultak meg a magyar végfelhasználóknál, emiatt a HP termékei megdrágultak, ami a vásárlóteleg szűküléséhez, illetve a vevők igény szintjének csökkenéséhez vezetett.

Ezért a HP magyarországi investori érdeklődése, ha volt

egyáltalán, egy kicsit lanyhult. Néhány szomszédunk ebben az időszakban sokkal kedvezőbb háttérrel tudott nyújtani, bár hazánkról még mindig az a kép él, amely szerint magas szintű számítástechnikai rendelkezéssel és kreativitással rendelkezünk. „Csakhogy – mint mondta – az a jó, amikor a kettyűegyensúlyban van.” Stark János úgy véli, a Magyarországon befektetni kívánók várakozásainak megfelelően vannak. Nekünk, magyaroknak sokkal negatívabb a jövőképünk, mint a minket jól ismerő külföldieknek. „A kiszámíthatóság és a tervezhetőség azonban nagyon fontos. Bár az árfolyamváltozás most kiszámítható, tervezhető, a jogalkotás csak akkor tekinthető stabilnak, ha valamilyen keret adott, és azon a kereten belül

Keep It Simply Stupid

Nyilván teljesen ostobának vélte ügyfeleit a Marylandben működő Keep It Simple, azaz KISS Technology. Mint lapunk 1995/25. számában írtuk, a KISS Technology eredeti Novell upgrade készleteket csomagolt újra, kivéve azokból a szoftvercincenket, és ezeket eredeti termék gyanánt adta tovább. Eddig lengyel, bolgár, holland cégeknel foglaltak le hamis Novell szoft-

vereket, felbukkanásukra azonban Magyarországon is számítani lehet. A zöld zárjegy nélküli Novell terméket vásárolt károsultak számára a Novell kedvezményes programot dolgozott ki, amelynek keretében a hiányzó licencké megvásárolhatók, a képviselői iroda pedig a 266-7770-es budapesti telefonszámon információs zölgálatot biztosít.

Vámos mesék

Régi történet, de még nem veszítette el aktualitását. Direkt importőrünk egy rakomány árut akart elvámoltatni. Annak rendje és módja szerint kitöltött okmányokkal közfelfedte meg a vámost a vám-szabad területen. Minthogy azonban a tisztviselő nem találta a fizetési mód igazolását a számlán (holott az rajta volt, csak idegen nyelven) fél napig tartott a hercehurca. Valamit tenni kellett. Importőrünk a vámparancsnokhoz fordult, akinek előadta, hogy azonnal tejesíteni akarja az állammal szembeni befizetési kötelezettségét, amiben hátráltatják, ezért jelenteni fogja az ügyet a parancsnok előljárójának. Az ötlet bevált: tizenöt perc múlva már az iroda felé tartott az áruval.

esetben a vállalat nem is a kormányzatnak, hanem például az adott ország kereskedelmi vagy diplomáciai testületének küldi el visszajelzéseit. Az érdekeiket sértő intézkedések esetében a multinacionális vállalatoknak megvannak a megfelelő csatornái, s persze az amerikai követés is figyeli a híreket, és értekei, ha a befogadó országban hozott intézkedés az ő országából érkező áruk szempontjából negatív következményekkel jár. „A cél persze nem csupán a multinacionális vállalatok érdekében védelem, hanem az, hogy senkit se érjen diszkrimináció, hiszen valamennyi komoly hagyománnyal rendelkező cég azt vallja, hogy jó állampolgárnak kell lenni az adott országban.”

Escom

Gara Géza megbízott ügyvezető igazgató úgy véli: cége különleges helyzetben van, hiszen az Escom a multinacionális cégek közt viszonylag kicsi, a hazai nagyközönség viszonyítva viszont óriási. Március második felében, még a régi rendeletek szerint importált rakárkészletből, a régi áron karácsonyi forgalmat értek el. A cégnél a szabályozómódosításoktól függetlenül végrehajtott átszervezés a további expanziót hivatott biz-

tosítani. Az Escom vezetősége már a múlt év közepén felismerte, hogy a magyarországi szűrkekonzurencia és a szűkülő árrekesz szorosabb organizációt, jobb szervezethez igényelnek.

Hagyományos területükön, az alacsony árú gépek piacán gyilkosan szoros versenyt folytatnak. Az Escom elnökét Garai úr a cég erős hátterében látja, és komplex szolgáltatásokkal igyekszik a vevőket magához kötni. Fontos változás a cég életében, hogy hazánkat többé nem kizárólag Németországból látják el áruval, hanem az ISO 9000 szerint létrehozott csehországi termelési központból is.

Garai úr szerint a kelet-európai országokban zajló változások biztosan nem lineáris folyamatok, Magyarországon jelenleg az elvált investíciók hajlam – remélhetően átmeneti – csökkenéséről van szó, ami nem feltétlenül jelenti az investíciók tényleges csökkenését.

Elender

Lepp Gyula ügyvezető igazgató szerint az Elendernél április óta visszaesett keresletre nem magyarázat az áremelkedés, hiszen a piac igénye nem csökkent. Bizonyos termékeket, például Maxtor merevlemez egységeket a

cég mint meghatalmazott viszonteladót március 12-e előtt közvetlenül importált, azóta a behozatal radikálisan visszacsúszott. Disztribútori szerződése miatt az Elender kénytelen új piacok után nézni. Lepp Gyula reméli, a mostani „kényszerexpánzió” hosszabb távon hasznos lesz. Mint mondta, valóban van már olyan cég, amelyik bedobta a tőrülkőzt; az Elendernek az a szerencséje, hogy sok mindennel kereskedik.

Az érdekegyeztetésről szólva elmondta: több számítástechnikai céggel tartanak fenn ilyen jellegű kapcsolatokat, s bár a Számítástechnikai Vállalkozók Szövetségével eddig nem volt kapcsolat, lehetségesnek tartja, hogy belépnenek egy érdekvédelmi szervezetbe, noha fogalma sincs, mit tehetne egy ilyen szervezet, hiszen minden esetben az üzleti érdek kerekedik felül.

Intel Comp

Pristóza Tibor Győrben és Bécsben egyaránt otthonosan mozog, ő vezeti az Intel Comp Handelsges.m.b.H.-t – a hasonló nevű győri kft.-t. Üzleti tevékenysége a szomszédos országok közül Csehországot, Szlovákiát, Romániát, Ukrajnát és Oroszországra is kiterjed. Ugyanakkor az elsők egyikeként úgy döntött: nem bocsátkozik elfogadhatatlan árszervezésbe a hazai piacon működő hiénákkal, termékínálatában újabbban csak olyan, nagy értékű (és méretű) árukat tart, amelyek hamisítása, illegális behozatala nem éri meg.

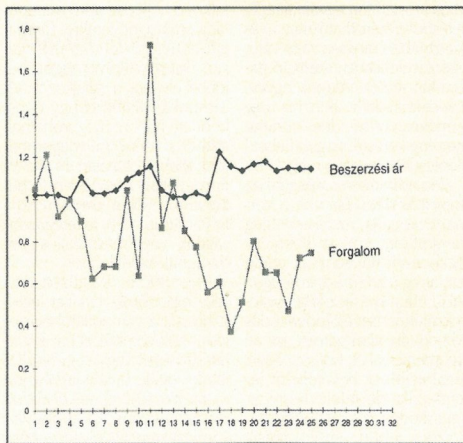
„Míg egy autvásárlásra készülő parasztbácsi fejből fújja a szóba jöhető típusok paramétereit, a számítógép-vásárlás előtt álló, többdiplomás vállalkozó legfeljebb annyit tud, hogy 486/DX2-66-os gépre van szüksége 16 megabájt memóriával, 1 gigás winchesterrel, a minőség szinte tökéletesen mindegy” – jellemzi az átlagos vásárló számítástechnikai kultúráját az ügyvezető. Márpedig ezen az igénytelenségen és felkészületlenségen alapul a rablópiaci gazdaság. „A cégeknek két lehetőségük van: vagy beállnak a sorba, és így keznek – forrásaik házon

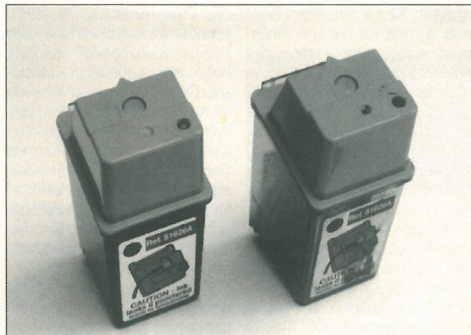
hosszú távú fejlesztési terv működik.”

Ami az érdekegyeztetést illeti, a szó a mai gyakorlatban túlságosan sokértelmű. Valamennyi, egy területen mozgó cégnek közös érdeke, hogy információit cseréljen. Ez az információcseré azonban nem lehet olyan szintű és mélysegű, ami például eltekint a vezetési és listák készítésére vagy. A feltehetően a HP-hez hasonló nagy amerikai cégekkel egyet jelent a COCOM által kiadott feketelistával, amit a legszigorúbban betartanak. A HP abban nem partner, hogy bárkit is gazdasági feketelistára tegyenek, hiszen a fizetési feltételek meghatározása során Magyarországon is igénybe lehet venni azoknak a profi cégeknek a szolgáltatásait, amelyek meg tudják mondani, mire képesek egy-egy megrendelő. Mivel ezek az információk ma már könnyen beszerezhetők, Stark János úgy gondolja, ebből a szempontból teljesen felesleges bármiféle érdekegyeztetést folytatni.

Megint más kérdés az érdekvényesítés. Egy-egy kormányintézkedés mindenkit egyformán érint, arra minden cég a maga módján tud reagálni. A multinacionális cégek hazai leányvállalat-vezetőjének háta mögött ott áll az anyacége, ám adott

Tipikus első félévi adatok

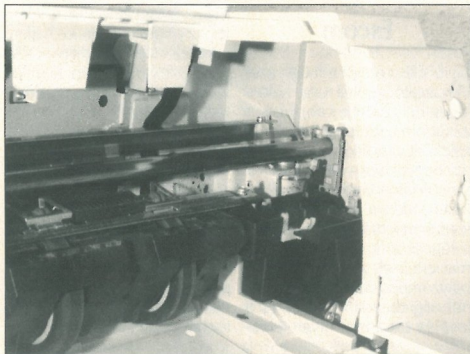

Balra az igazi, jobbra a megpatkolt HP tintpatron, amelyet injekcióstűvel töltöttek fel. A nyomtató belsejében szétfolyt tintát a HP First Aid pénzért eltávolította. Ilyen patronokra nincs garancia

belül tartásával – saját terméküket is versenyképesé tenni, amíg valamilyen pénzügyi, vámtéchnikai vagy más kontroll miatt meg nem szűnnek ezek a csatornák, vagy megpróbálnak olyan termékek forgalmazására szakosodni, amelyeknél nincsenek a háttérből az árakat leszorító forgalmazók.”

Mint mondja, a magyar számítástechnikai szaklapok rövid ideig tündöklő hirdetőinek számítógépes feldolgozásából kiderülne, mely cégek tudtak manipulációkat folytatni, mielőtt hirtelen kivonódtak a köztudatból. Meggyőződése szerint a jelenség három-négy éve alakult ki. Szeszessital- vagy dohányáru-kereskedelemből, használatúto-behozatalból vett példákkal illusztrálható a feketegazdaságban kialakult helyzet: a sportvilág szponzorának szerepében tündöklő cégről kiderült, hogy több százmillió forintra rúgó szesz importja után nem fizette be a fogyasztási adót; a papírok szerint a volt Szovjetunióba útnak indított cigarettaszállítmány csak azon bukkott le, hogy a repülőgép nem lett volna képes ilyen tömegű áru felemelésére... Hasonló lyukak a számítástechnikai ágazatban is találhatók.

Prisztóka úr szerint a feketepiac burjánzása nem világlejenség. „Ausztriában – mondta – az emberek hozzá vannak szokva ahhoz, hogy a pénzükért minőséget kapnak. Csakhogy ugyanaz a számítógép-konfi-

guráció Ausztriában egyhavi, Magyarországon egyévi átlagfizetésből vásárolható meg – és Ausztriában nincsen rajta vám, csak ezrelékekben mérhető statisztikai illeték. Akinek egyévi jövedelmét kell áldoznia egy termékre, az minden kikaput meg fog keresni, hogy a lehető legolcsóbban vegye meg.”

„Ha a Bokros-csomaggal az import korlátozása volt a kormányzat célja, az átmenetileg meg történt. Am az ilyen intézkedések hatása csak addig tart, amíg a krízis a gazdaságon átfut. Ha a másik cél a nyolcszázalékos bevételnövekedés volt, kíváncsian várom, mi az eredmény. Lehet, hogy az egyik oldalon plusz bevételként jelentkezik, de félek, hogy az ügyeskedők sokkal többet kivesznek a büdzséből a másik

oldalon.” Március 12. után – rövid megtorpanás ellenére – a szállítók nagy részénél mindenesetre nem következett be a logikusnak tűnő nyolcszázalékos áremelkedés. A vevők viszont elbizonytalanodtak, fejlesztéseiket későbbre halasztják, ami a korábban kiemelkedően magas forgalmat hozó tavaszi hónapok igen gyenge eredményein látszik.

Az illegális piac mozgatórugóira visszatérve elmondja: „az állam túl sokat von el a vállalkozásoktól, nem hagyja, hogy a megtermelt nyereséget vissza-

végeztek közvetlen importtevékenységet. A legtöbb problémát az 1 millió forint alaptőkéjű, nem ritkán off-shore cégek által létrehozott, külföldi érdekeltségű kft.-k okozzák. Ezek azok a cégek, amelyek rendszerint minden zsványra kaphatóak, hiszen esetleges lebukásuk után azonnal újraindulnak. „1995-ben – vélekedett – a tiszta magyar tulajdonú (netán magyar banki finanszírozásból származó) forinttőkéjű számítástechnikai direkt importőrök száma öt százalék alatt maradt.”

Az Európai Közösség normái szerint eljáró Ausztriában július 1-jétől 4,5 százalék vámot vetnek ki azon számítástechnikai eszközökre, amelyeket Európában is gyártanak. Ezzel szemben a Magyarországon bevezetett vámpolitika akár a hazai gyártás elleni védővámnak is tekinthető. Bár a cégalapítás Ausztriában sem nehezebb, mint Magyarországon, a cégfelszámolás, a csődeljárás sokkal gyorsabban megy. „A kivizsgálás nem a bejelentést követő második vagy harmadik évben, hanem a második vagy harmadik órában kezdődik meg.” Elképzelhetetlen olyan eset, ami nálunk nem ritka, hogy a csődjelentést követő napon, ugyanazon a telephelyen, ugyanazokkal az emberekkel, ugyanazzal a telefonvonalakkal, ugyanakkal a profillal, szinte azonos néven folytassa tevékenységét egy vállalkozás.

„Minthogy nem lehet létrehozni a »Magyar Gazdaságos Általában Rendbe Szedő Hivatalt«, a máshol évek óta működő szisztémát kellene szlovai módon lemásolni, adaptálni. Bár minden hivatalunk adott az ellenőrzésre, a bünyődözésre, a pénzbehajtásra, a vagyonegzérelésre, a banki funkciókra, azok az emberek, akik ott dolgoznak, nem mindig abban érdekeltek, hogy a hivatal érdekeit vegyék figyelembe. S végül ezek a hivatalok nem csupán olyan embereket foglalkoztatnak, akik alkalmasak a hivataluk ellátására. Olyan ez, mint a szlovák regenerációs képessége: ki kell nőni a gyerekbetegséget. Elsősorban ezekben a hivatalokban kell rendet teremteni, s akkor meg fogják tudni oldani

a feladatukat, az említett jelenségek pedig meg fognak szűni. Nagy ügyek persze mindig lesznek, a világ minden táján akadnak emberek, akik kitalálják, hogyan lehet egyetlen tollvonással milliókat elűntetni. De nem lesz ennyi piti, kiféltéres csalás.

Európa szekere nem áll meg. A mai magyar gazdaságirányításnak azt kell megtalálnia, hogyan tud a magyar gazdaság az európai piacra ráhangolódni. Mielőtt az a kif., amelyik a minap még nem fizette be a fogyasztási adót, biztos külföldi partnernél talál magának, nem a trükkök, hanem arra fog koncentrálni, hogy folyamatosan, jó minőségű árut tudjon szállítani. Ilyen szempontból az sem fontos, bér munkát végzünk vagy önálló fejlesztést. Aki munkát ad, az kenyeret is ad. Akinek pedig kenyere, tisztességes megélhetése van, föl fog tudni nevelni egy olyan családöt, így egy olyan országot, amelyik a bérérményi révén a saját fejlődését is meg tudja teremteni. Sajnos, ami a kialakult munkakultúrát és a gazdasági körülményeket illeti, mi még a bér-munka-kiszolgáló szintjén sem vagyunk a fejlett országoknak."

HRP Hungary

Solt Géza kanadai tanulmányt ajánl a magyar pénzügyi kormányzatnak. „A kanadai-amerikai határon lévő rezervátumokban élő indiánok – akik a kanadai törvények értelmében különleges jogokat élveznek, nem fizetnek vámot, adót és a többi – még 1994-ben is teherautószám csempésztek a cigarettát. Akkoriban Kanadában egy doboz cigaretta öt-hat kanadai dollárba került, aminek az adótartalma körülbelül négy-négy és fél dollár volt. Mivel nem lehet megvonni az óslakosok különleges jogait, mit volt mit tenni, csökkentették a cigaretta adótartalmát. Az ár lement háromnegy dollárra, az adótömeg viszont, amit behajtott az állam, nagyobb lett, mint annak előtte, mivel megszűnt a csempészet. Mit tesznek ezzel szemben nálunk? Extravámot vetnek ki, és megpróbálják behajtani azokon, akiknél lehet, azok pedig, aki-

ken nem lehet, rohögnek a marokkuba, és még többet keresnek.”

A bevőknek a disztribútorokba vetett hitét csorbítják az olyan cégek, mint az összeállításonk előző részében már említett, viharos gyorsasággal megszűnt szingapúri vállalkozás, amelynek vezetői – alkalmazzottakat, adósságokat, hiteleket maguk után hagyva – egy decemberben búcsúzás nélkül távoztak az országból. Az így támadt lyuk betömése nem megy fájdalommentesen: a tőlük olcsón vásárolt termékekre a HRP csak bizonyos összegért vállalja át a garanciát, ad magyar kézikönyvet stb.

„Mindig az ellenzéki oldalon álltam, ezért '90-ben, amikor betöltötték a hatalmi szimbólumokat, sietve elkezdtem gyűjteni a Lenin-szobrokat” – magyarázza az ügyvezető, mit keres a szobájában az az öt-hat levélnehezék. Am oroszul mintha nem értené a kérdést, mi a teendő, Pistikéről szóló viccel felel, aki a napokkal hason fekvé keresi a picében elvesztett radírját. Amikor Jancsika megkérdi tőle, hogy miért nem a picében keresi, Pistike így felel: azért nem, mert ott sötét van. „Nos, ha a picében sötét van, vagy vegyenek egy zseblámpát, vagy hívjanak villany-szerelőt! Ha pedig nem tudják, hol van ilyen villanyserelő, kérjenek segítséget!” – foglalta össze Solt Géza.

Gazdaságvédelmi Koordinációs Titkárság

Nemrégiben jött létre a Miniszterelnöki Hivatal feketegazdasággal foglalkozó Gazdaságvédelmi Koordinációs Titkársága, amelynek vezetője *Bence Zósef* kormány-főtanácsadó. Bence úr elmondta: a jelenleg is folyó néhány ügy is azt bizonyítja, hogy a számítógéppel kapcsolatos bűncselekmények speciális szakértelmet követelnek, melyeknél a hatóságok csak néhány felkészült, jó szívvel együttműködő szakértőre támaszkodhatnak. Ezért a kormány-főtanácsos nagy lehetőségeket lát a

várhatóan a július közepén létrejövő Magyar Márkavédők Egyesületében, illetve a kis közösségek, kamarák, társadalmi szervezetek együttműködésében. „Persze nem akarom átadni a labdát, hanem inkább szakmai segítséget kérek, mert anélkül a hatóságok nem képesek az újfajta jelenséggel derekasan megküzdeni.”

A feketegazdaság elleni fellépésre az e téren hatáskörrel rendelkező szervek (a rendőrség, az Adóhivatal, a VPOP és a Határőrség) mintegy 3,5 milliárd forintot kapnak a kormánytól a tartalék terhére, a rendőrségi állományba tartozó gazdaságvédelmi nyomozók, vizsgálók létszámát pedig kétszázötven fővel növelik.

Az Operatív Koordinációs Csoport, illetve a másfél éve alakult Gazdaságvédelmi Koordinációs Bizottság feladata a Vám- és Pénzügyőrséggel, a rendőrséggel, az APEH-hel és más, a feketegazdaság elleni fellépő szervekkel közös akciók összehangolása. Eddig is volt példa nagy energiákat összpontosító fellépésekre, az APEH-hel és más, a feketegazdaság elleni fellépő szervekkel közös akciók összehangolása. Eddig is volt példa nagy energiákat összpontosító fellépésekre, a jövőben azonban nagyobb hangsúlyt fektetnek az együttműködésre, az ellenőrzési tevek összehangolására. „Egy-egy ellenőrzés során nemcsak adóügyi, hanem például vám- vagy idegenrendészeti, fogyasztóvédelmi kérdés is felmerülhet, amelyek meghaladják egy-egy szervezet hatáskörét és szakértelmét” – mondta. Közös intézkedésre már a napokban sor kerül, számítástechnikai (például a cég- és hitelinformációs) szolgáltatások területén szintén a közeljövőben folytatnak vizsgálatot.

„Nemzetközi tapasztalatok is azt mutatják – hallottuk –, hogy a feketegazdaságot visszaszorítani csak úgy lehet, ha a legális gazdaságot vonzóvá tesszük, a piac szerepét pedig érdekeltté tesszük abban, hogy a legális gazdaságban vegyenek részt; az adók, a vámok, az adminisztrációs és a bürokratikus terhek csökkentésével, sokkal átláthatóbb, stabilabb szabályozórendszerrel motiváljuk. Ha mindez nem egyszerre valósul meg, legfeljebb a feketegazdaság egy-egy kinövését lehet levágni, de ahelyett mindig ki fog nőni egy másik.”

Intel Magyarország

„Válaszom határozott igen, de külön kell választanunk a csempészettel és a remarkingot – válaszolta *Jürgen Thiel* arra a kérdésre, vannak-e a magyar piacon illegális forrásokból származó Intel mikroprocesszorok. – A hamisítási kedv megfékezésére az Intel általában különféle módszerekkel próbálkozik, melyek közül a PIN-kód csak az egyik; további információkat a lapka maga is tartalmazni fog.” A cégnek tudomása van arról, hogy például Japánban AMD és Cyrix, illetve más gyártmányú processzorokat látnak az Intel emblémával. „Ez – mondta *Jürgen Thiel* – a remarking egy formája.”

A kormány-főtanácsos megjegyezte: „sajnos a feketegazdaság és a szervezett bűnözés szoros összefügg, hiszen a szervezett bűnözésben szerzett pénzek, javak tisztára mosására első lépésben a feketegazdaság teremt meg a lehetőséget.” A bizonyítvány viszont mindenkor a hatóság feladata, amihez komoly szakértői véleményekre, bizonyítékokra van szükség. Mint mondta, a jelek már évekket megelőző arra mutatnak, hogy fell kell készülnünk az új típusú bűnözésre, ezek között a számítógépes bűnözésre, aminek a hardverrel elkövetett visszaélések csak egyik formáját képezik. E szervezet területén is folyik a hivatalos szervek munkatársainak képzése, számítástechnikai ismereteinek gyarapítása.

A szociológus

Pandora szelencéjének fedelét *Sik Endre*, a Közgazdaságtudományi Egyetem Emberi Erőforrások Tanszékének docense csukja be.

„Ilyenkor azt szokták kérdezni: no, de akkor mi a kiút. Természetesen az egyik lehetőség a fekete- és szürkelisták összeállítása. Ezt a lehetőséget úgy tartják nyilván, mint a piaci öntisztuláshoz vezető érdekvédelmi mechanizmus beindulásának szükséges, de nem elégséges fel-

tételét. Ám ugyanúgy, ahogy az orvosoknál az etikai bizottságok sosem formalizálják ezeket a létező listákat (noha ők is tudják, kik azok az orvosok, akik benne felejtették a tampont a beteg hasában), attól, hogy ezek a listák megvannak, még nem feltétlenül indul el a piac tisztulása. Ahhoz az kell, hogy a résztvevők egyrészt merjék, másrészt – és ez a fontosabb – érdekük legyen e listákat nem a saját profitnövelésük érdekében használni. Ehhez viszont a külső feltétel hiányzik: a nagyok távolról figyelnek, a piac kicsi, az állam gyenge, az eladók opportunisták, a vevők pedig természetüknél fogva gyengék, nem tudnak egységes erőként föllépni. Vagyis fejlődés- és szervezetszociológiai érvek alapján is feltehető, hogy a kialakult helyzet rövid távon nem is változik.*

A kutatók szerint kiút lehet – feltéve, hogy a piac elég nagy-nak ígérkezik –, ha a legális szállítók, termelők egy kis csoportja lép fel. A kérdés csak az, mi biztosítja, hogy a valóban nulla minőségű termékek kivonását követő piaci új betöltő – sokkal jobb minőségű – áru eladói nem kerülnek monopolhelyzetbe.

„A másik lehetőség, mint mindig, az állam beavatkozása – mondotta. – Bizonyára mindannyian emlékszünk, amikor a VPOP elkezdte behajtani a vám-tarozásokat, az azonnali vámfizetés pedig még közelebbi példa. Ez nyilván ugyancsak ár-emelkedéssel és ugyanakkor minőség javulással jár. Nem is kérdéses, hogy jelen esetben az állam piacvédelmi funkciójának egyik alkalmazásáról van szó,

csak hogy – amit az anarchisták szoktak emlegetni némi túlzással, de egyben némi igazsággal –, az állam mindig hajlamos túllépni. Arra a veszélyre gondolok, hogy ha egy közérdek-ből folytatott kampány túl sikeres, megnő a VPOP hatalma. Más kérdés, mi az ára ennek a kampánynak két értelemben is: milyen magasra szöknek az árak, illetve mik egy ilyen kampány költségvonzatai.”

Elvben a kis szereplők önszerveződését tartaná a legjobb és a legolcsóbb megoldásnak, hiszen ezek nincsenek felhatalmazva állami jogostványokkal, a szociológus szerint legkevésbé mégis az önszerveződés útján létrejött, kamarai, területi érdekképviseleti csoportosulásoktól várható látványos eredmény. Ebben az esetben kevésbé fenyeget az a veszély, hogy a piac elmegy a monopóliumok irányába, ugyanakkor nem kell attól tartani, hogy rájön a szabályozás füzere. „Természetesen – fejtette – ez a szervezet önszerveződések fog képviselni, amire tipikus példa a taxisok esete, akik vállalták, hogy csak jó taxisok kapnak majd engedélyt, azután első dolguk volt kirekeszteni azokat, akik korábban nem taxiztak. Többet tehet a nyugati multinacionális vállalatok csoportja vagy a hazai oligopólium, kartell és/vagy az állam együttes fellépése. De ebben az esetben is oda kell figyelni a lehetséges következményekre.”

A külföldről érkező panaszoknál viszont nem mindegy, milyen államtól érkezett a panasz. „Mint a lapokban olvashattuk, az Egyesült Államokban nemrégiben komolyan fontolgatták, hogy Ma-

gyarországnak nem adják meg a legnagyobb kedvezmény elvét, ha nem teljesít bizonyos normákat. Nota bene azok a számok, amiket – a video- és szoftvertermékek forgalmazása ügyében – Magyarországnak fölírta, Kinával összehasonlítva nagyon alacsonyak voltak. Azt hiszem, Magyarország ilyen szempontból jól kiválasztott alany volt egyfelől azért, mert eléggé meg van szorulva, és nem engedheti meg magának azt, hogy hibázzon, másfelől azért, mert kinéztek Magyarországból, hogy képes és akar is tenni, tehát pozitív példát fog majd mutatni.”

Ha egyszer az a célunk, hogy a világcipóban benne maradjunk, a nemzetközi szervezetekben kedvező státuszunkat megtartsuk, a – kevésbé látható – diplomáciai kapcsolatokban eljártassuk a közvetítő, ha nem is a befolyásos, de a befolyásosokkal jobban lévő ország szerepét, akkor ezeket a figyelemzeteéseket nagyon fontos komolyan venni és végigcsinálni. Akik panaszkodnak Magyarországra, azok is tisztában vannak az állam korlátozott lehetőségeivel e téren. A magyar reakció jó volt. Egyrészt azonnal nyilvánosságra hozta, hogy megkérték a lépés megtételére, amivel rögtön legitímálta a lépést, s akinek ez nem tetszik, az szidhatja a felkérőket, másfelől megteszi azt a néhány elengedhetetlen lépést, ami kifelé eléggé prezentálja azt, hogy a lépés jogszabályi szempontból meg lett téve, ha kell, egy kormánybiztos ki-nevezésével, ha kell – bár ez már költségesebb dolog –, egy új szervezet létrehozásával, életben tartásával. Normálisan azon-

ban itt meg is áll a dolog. Mert egy-egy kampányszerű beuzástól vagy egy-egy, mindinkább összehangolt razzitától eltekintve az alapvető struktúrákon az állam nem tud változtatni. Ezeketől a intézkedésektől nem várható, hogy alapvetően megváltozzon az összes szereplő racionalitását alapvetően befolyásoló feltételrendszer, de drágábbá tudja tenni a nem megengedett előnyökön alapuló tevékenységet.”

Ha azonban az akció következtében, amelynek célja, hogy drágábbá tegye a lopásón, csaláson, adóeltárgadáson alapuló tevékenységet, megnövelje a lebukás kockázatát, azok tönkremennek, a többiek kénytelenek a tranzakcionális költségek növelni, hogy ugyanezt elkerüljék. „Két út áll előttük: vagy kihérednek, vagy maffiaszerű védelmet kezdenek folytatni. Kihéredni is nagyon költséges, mert növekedett a természetes költségei, és a maffia is roppant pénzigényes dolog, mert azt alaposan meg kell szervezni. Az állami szankcionálás ennyit érhet el, márpedig a kívülről érkező megbízásokra ezek a reakciók.”

Ezzel szemben az adócsökkentéssel, a piaci tevékenységet olcsóbbá tevő intézkedésekkel, amelyek csak a fehér gazdaságban tevékenykedőeknek járnak, csökkenteni lehetne a fehér gazdaságba való belépés költségeit, s növekedne a kihéredés esélye. „Erre azonban – hallottuk – jelenleg nem képes az állam, mert ehhez nagyon sok tőke, jól összehangolt, de nem túlzásba vitt szabályozás és idő kellene.”

Magyarországi hardver-külkereskedelmi statisztika

1995. január–április	Export (millió forint)	Import (millió forint)
Általános rendeltetésű elektronikus számítógép	76	4339
Elektronikus számítógép tartozékai	152	3852
Irányítás- és számítástechnikai berendezések összesen*	2158	12944

Különbéle becslések alapján a magyarországi feketepiac részesedése a gazdaságban 30 százalék körül mozog (lásd az APEH elnökének nyilatkozatát), azaz éves szinten 20 milliárd forintra tehető a számítástechnikai hardvereszközök illegális kereskedelme.

(Forrás: KSH)

* IT) 48-as számú tétel szerint.

Kriminalexpo

Ha csak a technikán múlna...

Göncz Árpád köztársasági elnök védnöksége alatt rendezték meg a nyegedik Kriminalexpót a Budapesti Kongresszusi Központban. Közel száz, a tavalyinál valamivel kevesebb kiállító kínálta termékeit, amelyekre közel ötezer látogató volt kíváncsi. Végigfutva a kiállítás tematikai útmutatóján úgy tűnt, nem létezik talpalatnyi hely, bitnyi információ, rezzenésnyi mozdulat, amelynek védelmét a kiállított valamelyike ne lenne képes garantálni. A bemutatott termékek biztonságát ígért nyírlászárok, információk, adatok, személyek, információk, autók számára, titkosítottak faxot, hangot, képet, kommunikációt, érzékeltek betörést, füstöt, mozgást, vizsgáltak csomagot, levelembójt, ellenálltak fénynek, golyónak.

Már tavaly megjelent a Kriminalexpo megnevezés mellett a Hisec, mint fogalom, amely az adatvédelem, adatbiztonság témakörének kiemelt kezelésére kívánt utalni. Az idei rendezvényen tovább folytatódott az önálló területek felerősödése, és a Hisec mellett helyet kapott a környezetbiztonsági témakör (E-vice) is. A teljes körképre nem vállalkozunk, de néhány érdekeseget kiragadtunk a kínálatból.

Már a kapuban

A NOB közelmúltban hazánkban megrendezett 104. ülése helyszínének, résztvevőinek, valamint azok szállásának biztonságáért felelős Mag ICS Holding nagy (10 méter) távolságú mikrohullámú kártyás személy-és gépjármű-felismerő rendszert mutatott be. Nyolc méter széles kapun másodpercenként harminc-négyven személy kártyáját azonosítja, közülük az utolsó nyolcat a „portás” monitorán is folyamatosan megjeleníti. Tíz VIP szintet kezel, s csak az elhelyezett automata kapu számára függ, hogy azok mindegyike csak a számára engedélyezett területen mozoghatnak. A rendszer háromsávú pályán 60 km/óra sebesség-

gel haladó járművek azonosítására képes, így ha autóbá építik, megakadályozható a lopott autók kivétele az országból.

Ugyancsak a Mag ICS Holding rendszere felelt a látogatók bejelentésért. Vonalkóddal ellátott jegyet és kívánságra számlát nyomtatott, regisztrált, statisztikákat készít.

Az ipari képtelődolgozásban jártas Formix Computer a Carmen rendszer új-azonosított mutatóba. Ennek segítségével a rendőrségi megfigyelőhelyekről a felismert körözött rendszámú kocsi képét a Magyar Televízió TV1-es adásának jele alatt a kijelölt központokba sugározzák. A jelenlegi megoldásban még csak a TV1 adásideje alatt működik a rendszer, a 24 órás üzem megoldásán most dolgoznak.

Tyúkanyó és csibéi

Laza szövetség tartja össze azokat a kiállítókat is, akik felölt a HM Elektronikai Igazgatóság Rt. „anyáskodik”. A több mint húsz éve fővállalkozóként működő, a kriptográfiában igen jártas, magas technikai színvonalú cég ma már – elsősorban a komplex biztonságtechnikákban – polgári területek felé is nyitott. Az Igazgatóság a kiállításon partnereit helyezett előtérbe, de rejtelmeinekében és GPS alkalmazások terén saját megoldásokat is kínál.

Információvédelmi eszközök rendszer-integrátoraként ismert a Matáv, az MNB, a Keler és a Giro Rt. referenciaival bíró Business Security. A nyilvános hálózatokban vonaltechnikától vezetékes termékekig a legismertebb tagja a svéd gyártmányú Securifax SF1100-készülék. Állításuk szerint a bankok 80 és a bróker-cégek 40 százaléka ezt használja. A berendezés egyszerűen telepíthető, csak a szabványos G3 távmásoló és a telefonvonal közé kell bekötöni. A titkosítást tároló hálózatazonosítási lista segíti bene. Titkosító algoritmus a sok

országban kedvezően fogadott SBLH-128000 bites óriás kulcsot használja. A Huber Kft.-vel közösen forgalmazzák azt a – magyar piacon még újdonságnak számító – rendszert, amely Tempset szintű ármékölással akadályozza meg az információs rendszerek és számítógépek kisugárzásán alapuló rádiófrekvenciás lehallgatást.

Ugyanitt találkoztunk az Elia-ashim Ltd. 21 millió példányban értékesített PC Bastion és Master Safe nevű termékeivel, amelyek alapja egy speciálisan formázott hajlékonylemez, a NASA által is előszeretettel alkalmazott megoldás. Ahol telepitik, a biztonságossá tett számítógépen nem olvashatók a szokásos lemezek, a PC Bastion lemezekhez viszont a szokványos számítógépek nem férnek hozzá.

Az ITEA Kft. saját fejlesztésű, PC-be helyezhető Cryptocard V2.0 nevű adatvédelmi rendszert mutatta be. A rendszer szolgáltatásait különböző, partnereikkel (EGSZI-Tisza Kft., DBS Kft., MH-EI Rt.) közösen kifejlesztett szoftver- vagy hardveralkalmazásokban illesztik a felhasználók igényeire.

Az ITEA standján találkoztunk még a német Telenor rendszerével, közepes és nagy-kockázati tényezőjú objektumok, ipari létesítmények védelmére, és a székesfehérvári VT-Rendszertechnika vezetékes, valamint 450 megahertzes rádiótelefonhoz készült telefonátvitelűitől.

(Rádió)hullámok hátán

A BRC a Cobra 2-t, a határőrségnél már üzemelő, többszatornás, mozgásközpontú rádiótelefon központot (TMRK) mutatott be. A CCITL, CCIR rendszerekben dolgozó rádióállomásokkal kompatibilis berendezés alapkapításban négy rádiócsatorna vezérlésére alkalmas, ezekből kettő állandó selektív üzemmódban használható. Két munkahelyről kezelhető, videofelve-

vő funkciója is van, és a hívásokat különböző szempontok szerint visszakereshető formában rögzíti. Segítségével másodperces pontossággal végezhető forgalomfigyelés és rögzítés. A diszpécer által nyugtázandó információkat fény- és hangjelzéssel kíséri. Két, egymástól 30–80 méterre elhelyezett munkahely esetén a rádiócsatornák szkenvenális furugalmat mindkét helyen egyidejűleg megfigyelhető, s szükség esetén kezelésük a másik munkahelyre áthatható.

Tolvajok réme

Az 1996. évi, atlantai nyári Olimpiai Játékok biztonságának felelőse a Sensomatic cég. Azonos nevű forgalma képviselik három újdonságot állított ki a Kriminalexpon. A Sensorvision csatlád újdonsága a Video Manager, amely egy fix kamerás alaprendszerből és 96 mozgó kamerás, az objektumok teljes felügyeletét ellátó egységből áll. Segítségével a központból egymástól távol lévő, mozgó objektumok is megfigyelhetők. A rendszer lelke a világon talán a leggyorsabban körbeforgó Speedmore kamera, amely egy másodperc alatt áll rá a kívánt célpontra.

Bemutatta a Sensomatic a Video Managerrel és egy grafikus megjelenítőprogrammal szerkesztést alkotó személyi bejelentőrendszerét. Kezelője előtt – az automatikusan feléjük forduló kameráknak köszönhetően – azonnal megjelenik a kapunál belépők képe.

A közelmúltban üzembe helyezett, számítógép által vezérelt Megamax áruvédelmi berendezés már a győri Interspar Áruházban szerencsét próbáló tolvajok életét keseríti. A négy méter széles kijárattal – több rendszerrel ellentétben elektromos zaráj szennyezett környezetben is – jól vizsgázott eszközzel elkerülhető a sok kényelmetlenséget okozó fantomiasztás.

Fekete Gizella

Ide-oda-szét-össze

A hardver- és szoftvergyártók által felszított igények kielégítéséhez egyre nagyobb sávszélességre – vagyis másodpercenként egyre több adat átküldésének a lehetőségére – van szükség a hálózatokon. A problémára több válasz ismert: lehet sokszálas fénykábel beépíteni, amelyen a fizikai adatmozgás nagyon gyors, nemérg kitalálták a szoftveres elvű, 100 megabit/secundum sebességű 100Base-T Ethernet kábelét, és elképzelhető az is, hogy az üzenetből minták veszünk, azokat külön-külön vonalokon továbbítjuk, s a célállomásra összerakogatjuk. Ez utóbbira alkalmas eszközöket fejlesztett néhány éve az SZKI, s dobott piacra most az izraeli RAD. Az inverz multiplexernek

nevezett berendezés két-t négy vagy akár hat, egyenként 64 kilobit/secundum adatátviteli sebességgel vonalra lehet szétosztani az üzeneteket.

A kapcsolt hálózatok felügyelete, zavartmentes működése még nem megoldott, miközben az egyszerűbb hálózatok felügyeletével is gondok vannak. A Byte júniusi számában írja *Salvatore Salamone*, hogy a kisvállalkozások nem engedhetnek meg maguknak egy teljes állású hálózatintézőt, maguk a dolgozók viszont képtelenek arra, hogy a szakembereknek szánt eszközökkel felderítsék a hibákat. Olyan programokra, berendezésekre van tehát szükség, amelyek minél inkább központosítva, automatizálva ké-

pesek a hálózat áttekintésére, és az esetleges hibaforrás kiszűrésének a támogatására. A felügyelőprogramok és az azokat adatokkal ellátó modulok fejlesztői előtt tehát fényes jövő áll.

Most, saját állítása szerint elsőként, a Lannet egy szimultán távoli monitorozást végző programot jelentett be kapcsolt hálózatokra, az Smon Mastert és az NMA-RS modul. *Avi Fogel*, a Lannet alelnöke szerint, a kapcsolt hűbök általában a vállalati hálózat legkritikusabb pontjára kerülnek, a munkahely és a serverek közé, és a gerincvezeték belépési pontja. A kapcsolóberendezések vásárlói számára 1995 legnagyobb kérdése, hogyan kaphatnak átfogó, folya-

matos és releváns információit az osztott LAN-okból álló hálózatokról.

A Lannet megoldása a Lannet switch dobozban, az 1,28 gigabit/secundum sebességű Cellenium adatsíntén zajló folyamatokat képes megjeleníteni. A megoldáshoz az adatgyűjtést a berendezésbe szerelt NMA-RS modul végzi, és az eredményt a grafikus felületű Smon Mastert teszi a hálózatintéző számára emészthetővé. A Lannet szerint a statisztikai időosztású multiplex módban (STDM) dolgozó Cellenium adatsíntén épült Lannet switch előnye az adatforgalom megfigyelése szempontjából, hogy egy központból minden üzenet látható, a passzív NMA-RS modul nem okoz teljesítménycsökkenést, és minden csatlakozási pontot ugyanaz a szonda figyel egyidejűleg. Ez jóval gazdaságosabb, mintha a doboz kimentetire külön-külön telepítenék rá a megfigyelőeségeket. Az átfogó, a rendszert mintegy felülről látni képes megoldást szinte kikényszerítette az a tény, hogy a kapcsolt hálózatban a két, egymáshoz üzeneteket küldő végpont közötti adatforgalom harmadik pontonról nem olvasható. A rendszer jelenlegi változata több statisztikát készít, egyet a Cellenium adatsíntén használatáról, virtuális hálózatoként, ha kell, akkor időszorban, egyet a központok közötti kapcsolatok mátrixáról, amely folyamatosan mutatja az éppen aktív kapcsolatokat, és egyet a központok és a kimenetel közötti adatforgalomról, külön kiemelve az éppen legforgalmasabb utakat.

N. J.

MP vagy MPP?

Távoli elérést szolgáló ISDN termékeihez az Almeda nevű, kaliforniai illetőségű cégtől vásárolni felhasználati jogokat a Xircom. Az Ascend Multichannel Point-to-Point (MPP), sokcsatornás pont-pont) protokollja az ipari szabványok számító Multilink Point-to-Point (MP, sokkapcsolatú pont-pont) protokollal kompatibilis, de annál több tudó megoldás, amellyel lehetővé válik a csomagok fordított multiplex kezelése. A kettő közötti különbség *Jay Duncanson*, az Ascend egyik alapítója és alelnöke szerint abban áll, hogy míg

az MP azt írja le, hogyan kell megosztani egyetlen nagy sebességű adatfolyamot sok csatorna között a hatékonyság növelése érdekében, addig az MPP egy alacsony szintű kommunikációs csatorna hozzáadásával támogatja a végpontokat a telefonszám és az éppen szükséges sávszélesség közlésében, valamint a kommunikációs csatornák foglaltsági adatainak cseréjében. Az eredmény a berendezésbe beállítható dinamikus sávszélességkezelés. Megoldható például a csatornák hozzávétele és elengedése anélkül, hogy ehhez a

kapcsolatot le kellene bontani, és újra föl kellene építeni. Elsősorban a hordozható számítógépek tulajdonosai nyerhetnek majd időt és pénzt, amikor megjelennek a piacon a Xircomnak az MPP-t ismerő PCMCIA adapterei.

Már befejeződött a Xircom termékcsaládjának egy másik bővítése, nevezetesen az ISDN fejlesztéssel foglalkozó Primary Rate beolvasztása. Az április közepén bejelentett 48 millió dolláros üzlet célja az volt, hogy a Xircom ütőképés megoldásokat tudjon nyújtani vásárlóinak az ISDN területén.

SCI-Modem
Távközlési és Tanácsadó Kft.
Tel.: 270-4346, Fax 270-2761

**a MODEMEK
szakértője**

FaxBank: 180-8611/1112 oldal

CENTEL
Kétféle európai Távközlési Szolgáltatói Kft.
1023 Budapest, Levél utca 2 • Telefon: 212-2702 • Fax: 212-2758

Részletes információk a FaxBankban: 180-8611

- Multimédia videokamerák: 1668#
- Multimédia marketing-katalógus: 1668#
- Személyi számítógépes videokonferencia: 1669#
- ISDN eszközök PC-hez: 1670#

SERVER
COMPUTERS Kft

1149 Budapest, Egressy út 78.
Telefon/telex: 220-5606, 220-5607

ALR MICR@NICS
számítógépek,
notebookok, hálózatok, perifériák, alkatrészek

Nyomtatószolgák

Egyik nem elhanyagolható előnye a hálózatnak, hogy lehetővé teszi az erőforrások megosztását a felhasználók között. Nagy hivatalokban hálózat híján minden számítógép mellé odatehetnek egy nyomtatót, és általában jóval kevesebbet nyomtathatnak velük, mint amire képesek lennének. Hálózatnál már más a helyzet. Nyomtatóra csak egy-egy központi helyen van szükség, hiszen a végpontokról a hálózaton keresztül is elküldhető oda az anyag. Tíz-húsz lézernyomtatót lehet így kiváltani két berendezéssel.

Van azonban egy gond, s ez a nyomtatásra szánt anyagok – adatok – eljuttatása a nyomtatóhoz. Az biztos, hogy a nyomtatónak megcímzhetőnek kell lennie, vagyis sok tekintetben azonos szerephez kell jutnia a hálózatban, mint amilyen a végpontoknak van. Arról is gondoskodni kell, hogy az egy időben különböző végpontokról indított anyagok ne keveredhessenek össze, valahol sorba kell azokat állítani. Ezt persze már régen ki-

találták a nagyszámítógépeken, ahol nem végpontok, hanem taskok, futó programok között kellett igazságot tenni. A megoldás az úgynevezett spool, egy memóriaterület, ahova bekerül a nyomtatnivaló, s ahonnan egy célprogram sorban egymás után eljuttatja a nyomtatóra.

Szükség van tehát egy nyomtatószolgának nevezett végpontra, amely fogadja, átmenetileg elhelyezi, majd utóteszen a nyomtatóra küldi a nyomtatnivalót. Nem szükséges, hogy ez a puffertérület ugyanazon a számítógépen legyen, amelyre a nyomtatót kötik, az lehet az adatalomány-kiszolgáló is. Ha azonban így teszünk, akkor az a számítógép, amely közvetít a hálózat és a nyomtató között, egészen picike is lehet, mindössze néhány megabájt központi tárral, megfelelő – Appletalk, Ethernet, Token-Ring stb. – hálózati csatlóval, mindenféle perifériával – billentyűzet, megjelenítő, merevlemez – nélkül. Lát-szatra nagyon egyszerű egy ilyen doboz, mégis a svéd Axis által

Lundban gyártott Axis 150 lelke egy saját, erre a célra kifejlesztett 32 bites Risc processzor, az Etrax, ami jelzi, hogy megfelelő sebességgel kiszolgálni két nagy sebességű nyomtatót már nem egyszerű feladat. Ez az eszköz tizenhat állománykiszolgálóról képes párhuzamosan adatokat fogadni, és kilencvenhat nyomtatási sort tud kezelni. Az Axis NPS 550-re és 650-re – az egyik Ethernet, a másik Token-Ring hálózatra való – már három nyomtatót csatlakoztatható, és 2000 bitet juttat el a célba másodpercenként.

Tekintve, hogy a hálózat szempontjából a nyomtatószolgák maguk is csupán végpont, konfigurálni kell. Ezt a beágyazott programja maga elvégzi, tehát az Axis berendezéseit dugd be és rajta módszerrel lehet telepíteni – állítja a gyártó. A termék két magyarországi terjesztője, a KFKI Network és a Confort Kft. komoly sikerekről számolt be azon a tájékoztató, amelyet Brian Flascok tartott az érdeklődőknek. Axis gyártmányú nyomtatószol-

gák dolgoznak Budapesten, a Főpolgármesteri Hivatalban, a Confort Kft. pedig a Nestlé Hungáriának és a Mol Rt.-nek adott el nagyobb mennyiségben ilyen eszközt.

N. J.

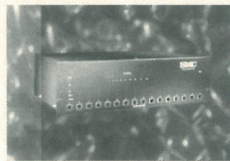
Tudja a címét

Ethernet kalauzainak kínálatát bővítve a Retix egy PCMCIA csatlakozóhelyet is tartalmazó új kalauzorosozatot jelentett be, a Routerexchange 7000/7220-at. A gyártó állítása szerint ez a berendezés a Dynamic Host Configuration Protocol (dinamikus konfigurációs protokoll) támogató első termékek egyike. Működésének lényege, hogy bekapcsolásakor automatikusan megtanulja a saját IP címét. A Retix szerint ez a megoldás azért jobb, mint a távolból – a hálózat központjából – történő telepítés, mert az inicializáló üzenet esetleg elveszhet vagy sérülhet, s ekkor szerver nélkül maradva üzemképtelen lesz a kalauz. A berendezés telepítéskor egy szírdtestmemória kártyára rögzíti a paramétereit, és üzema-van esetén ebből helyre tudja állítani a szoftvert. A másik előny, hogy az üzembe helyezésem igényel szakembert.

Gyorsismétlő

Tigerhub 100 néven bocsátott piacra gyors Ethernet vonali erősítőket – repeatereket – a Standard Microsystems Corporation. A képen látható doboz az SMC tavaly szeptemberben bejelentett Fast Ethernet technológiai programjának legújabb eredménye, s a LAN

Access szinten teljes munkacsoport kiszolgálásra alkalmas. Listára a be/kimenet jellegétől függ, csavart rézhéz 3995, fénykábelhez 97 995 dollár. Vegyes változata – egy fénykábel és tizenöt rezes csatlakozóhellyel – 4995 dollárba kerül.

Csökkenheti költségeit

- márkás, csúcsminőségű francia fehér és színes irodai papírokkal
- fekete-fehér és színes másológépekhez
- lézér-, LED- és tintasugaras nyomtatókhoz
- írógépekhez

LUMINA
Író- és Irodaszter Kereskedelmi Kft.
H-1143 Bp., Jurisics Miklós u. 18/B
Tel./fax: (36-1) 251-8731, 251-8544

SoftWare
software-ek és szakkönyvek profiknak
Amerikai szakkönyvek legnagyobb vevőszámkal
Több mint 140 kiadó termék, 20 000-es adatszázal
1111-BP, Karinthy Frigyes 25. Tel/Fax: 165-44-75

Station

Ez itt az **ÖN** névjegyének helye!

Hívja
a **Vogel Publishing**
Reklámirodáját!

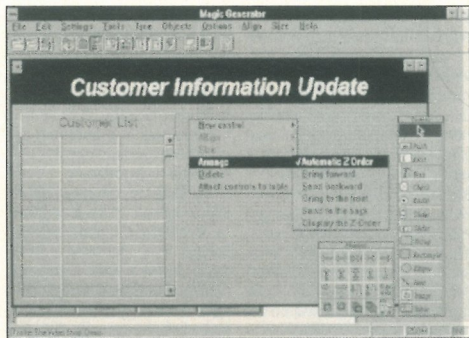
Telefon: 149-8122
Telefax: 120-1636

Magic a Planetáriumban

Sorra hat európai fővárosban és az Egyesült Államokban mutatták be a Magic 6.0-át, a régén várt windowsos verziót. Amszterdam, Párizs, London, Prága után június 21-én Budapesten a Planetáriumban ismerkedhetett meg a mintegy háromszáz érdeklődő az izraeli MSE cég e legújabb termékével, a Magic for Windowszal. A fejlesztő magyarországi kizárólagos disztribútora, az Onyx Szoftverház által rendezett termékdemutáción megjelent David Assia, a Magic Software Enterprises elnöke, Moshe Leder közép-európai kereskedelmi igazgató és Bruce Lomasky szoftverfejlesztő, aki többszörös fejlesztői világverseny-győztes.

A magyarországi bemutató alkalmából hazánkba látogató David Assia elmondta, hogy

tavaly 27 százalékkal nőtt a forgalmuk az előző esztendőhöz viszonyítva. A legnagyobb piac Japán, ahol a viszonteladók között sorakozik a NEC, a Fujitsu és a Mitsubishi is. Világszerte több mint 50 ezer fejlesztő dolgozik Magicben, az általuk készített alkalmazásokat használó végfelhasználók száma meghaladja a négyszázezeret. Az elmúlt négy évben Magickel nyerték az összes jelentős „gyors alkalmazásfejlesztő” (RAD) versenyt, ami a fejlesztőeszköz hatékonyságát bizonyítja, és elsősorban a táblázatvezérelt technológiának köszönhető. A Magic másik erőssége, hogy sok számítógépen, sokféle adatbázis-kezelővel képes együttműködni, így a Magic-alapú fejlesztéseknél ezeket a platformokat nem szükséges előre kiválasztani.

Mint az előadásokból kiderült, a kliens/server fejlesztőeszközök harmadik generációjaként határozzák meg a Magic for Windowst. Ahol lehetőség van az alkalmazás megosztására, particionálására, ott a fejlesztő választhat, hogy a kliens vagy a server gépen helyez-e el egy-egy funkciót. Ez azt jelenti, hogy a rendszer optimalizálható a hálózat, a kliens és a server szempontjából, azaz hatékonyan használhatók ki a szervezete erőforrásai. Már sok világégen döntött alkalmazásfejlesztési beruházása során a Magic mellett, a referencialistán találjuk az európai nagyvállalatok közül a francia McDonaldsot, rendszerük AS/400-as számítógépen fut, a Magic mellett, a referencialistán találjuk az európai nagyvállalatok közül a francia McDonaldsot, rendszerük AS/400-as számítógépen fut, a Rolls-Royce motorgyárat, ahol DEC/VAX központú kliens/server architektúrát találunk, az angol királyi beszerzéseit kivitelező Corona ügynökséget, itt AS/400, Risc 6000 és Sybase adatbázis-kezelő működik, és a Ringier svájci kiadóvállalatot, ahol a Magicben írt előfizetési rendszer HP gépen és Informix adatbázis-kezelővel dolgozik. Az Egyesült Államok kiemelkedő Magic-referenciái között van például a dél-kaliforniai SCE, a legnagyobb amerikai áramszolgáltató vállalat.

Korányi László, az Onyx Szoftverház ügyvezető igazgatója elmondta, hogy Magyarországon 1989 óta használják Magicet. Hat év alatt több ezer

licenct adtak el pénztézeteknek, kereskedelmi és ipari szervezeteknek, államigazgatási intézményeknek, s a szoftvert több éve folyamatosan oktatják felsőoktatási intézményekben.

A Magic for Windowst július 18-tól szállítják. Az új változat egyidejű, sokplatformos, grafikus (GUI) vagy karakteres alkalmazásfejlesztést, rugalmas alkalmazás-megosztást és a meglévő információk ellenőrzött továbbvitelét teszi lehetővé. Támogatja a dinamikus adatcserét egyéb windowsos alkalmazásokkal, és a korábbi változatnál robusztusabb, hatékonyabb automatikus programgenerátort tartalmaz. Beépített fordítóeljárással segíti mind a GUI, mind a karakteres alkalmazások kidolgozását, önműködően konvertálja a grafikus formátumokat karakteres képernyővé, így egyidejűleg készíthető vele a grafikus és a karakteres alkalmazásváltozat. Mivel lefelé kompatibilis, a korábbi Magic változatokban készült alkalmazásokat könnyű vele Windowsra átmenni.

A Magic 6-ot jól fogadták Amerikában, bejelentésének hírére az MSE részvényeinek árfolyama a New York-i tőzsdén 4 dollárról 10 dollárra emelkedett, pedig a hivatalos világgépremier csak július 14-én lesz Kaliforniában, a Magic Felhasználói Világkonferenciáján.

Szekeres Zsuzsa

30 ezer kötetes könyvtár egy aktatáskányi dobozban?

CD-ROM hálózati szerver megoldások a **traco**-nál

CD-ROM-kezelés 1db-től 2800 db-ig
Adattárolás 650 MB-tól akár 1 750 000 GB-ig

- CD-ROM hálózati szerver
- nagy megbízhatóságú ALR számítógép
- CD-ROM jukebox
- rendszerfüggetlen vezérlőszoftverek

Nézze meg működés közben!

traco

A MINŐSÉG, AMI CSAK EGYISZER KELL MEGFIZETNI

1137 Budapest, Váci út 18./ALR III. emelet
(Struktúra irodaház)
Telefon: 269-3006 Fax: 269-3007

Családias roadshow

Nagyszabású összejövetelként indult és családias jelleggel zárult a június 9-i (nyár eleje, pén-tek!) egész napos Novell rendezvény, a Netware 4 Solution Roadshow Budapest.

Drajkó László megnyitóját a Netware 4-ről szóló áttekintés követte, „A Netware piaci részese- sége tizenegy éve nő évről évre, a tábora naponta 28 ezer új Netware felhasználóval gyarapodik” – hallottuk. Amerika ezer legnagyobb vállalatából 786-nál használják, és összesen 48 milliónál többen dolgoznak vele. 1995-ben az eddigi 1 milliárd dollárt meghaladó bevételeknek több mint a felét adta a Netware. A hálózati operációs rendszer kedvező megítélése – Drajkó László szerint – elsősorban a legkedvezőbb bizonyult ár/teljesítmény viszonynak és a hét beépített hálózati szolgáltatásnak köszönhető, mely utóbbiban a Novell vezető szerepe vitathatlan. Az operációs rendszerek

eltérő „alapmunkájával” magyarázzák a szakértők az adatállomány-szerverek sebességének viszonylag nagy szórását (a Novell ellendrukkerei a 32 bites megoldásra esküsznek). A Netware előnyét szolgál az alkalmazásoknál a gyakori memóriahasználat, ami sebesség, és a sok érzékeny mechanikát tartalmazó merevlemez védelme szempontjából egyaránt kedvező. A cég szerint a gyors adatforgalom és a rendszergazdák nagy ajándéka, a globális rendszerfelügyeletet támogató Osztot Címzár (NDS) a két legnagyobbnak előnye. A Netware 4-et integrált üzenetküldés jellemzi és sokprotokollus kalauzozást biztosít. A felhasználói hierarchia egyetlen utasítással felrajzolható benne. Támogatja a szimmetrikus sokprocesszoros rendszereket és a nem Intelletlő származó processzorra épített architektúrákat (például a PowerPC-t) is. A Netware 4.1 nem drágább, mint a 3, és külön

frissítés vásárlása nélkül emelhető benne a felhasználók száma. Néhány résztvevőre láthatóan szenzációként hatott Drajkó László bejelentése a kormányzati szerverek Novell Netware-ekkel történő „behálózásáról”.

A hálózatfenntartás költségeiről szólva Drajkó László azt állította, hogy az adminisztráció és a fenntartási költségek adják annak 73, a hardver, illetve az egyéb szoftverek költsége pedig 25 százalékát. A fennmaradó 2 százalékot igényli csak a Netware. Ebből egyértelműen következik, folytatta, hogy egy hálózati operációs rendszer üzembe helyezés előtt, „a dobozban” lehet olcsó, de a fenntartással már jelentős költségekkel kell személni s még ebben is van különbség a rendszerek között, attól függően, hogy melyik képes többet kihozni ugyanabból a hardverből. Végeztül megnyugtatók a hallgatóságok, hogy egyszerűen át tudunk térni a Netware 3-ról a

4-es kiadásra, de az „együttélésük” is megoldott, a 4-esen keresztül maximum nyolc darab 3-as server érhető el.

S még egy kis statisztika. A Novell eddig körülbelül negyven, független fejlesztőtől származó Netware modul (NLM-et) vizsgált meg és fogadott el, 5200-féle Novell YES pecsétes termék van a piacon. A továbbiakban hardvergyártók és az alkalmazásokban érdekelt cégek mutatkoztak be, középpontba helyezve a Netware-t támogató eszközeit. Közöttük volt a Compaq, a nyomtatás, ezen belül elsősorban hálózati nyomtatók gyártásával foglalkozó Lexmark, az Apple, a Netware 4.1 projektet bemutató KFKI Network, valamint a mobil ISDN-ről, az óriási ütemben növekedő ISDN piacról – 60 ezer ISDN-vezérlőt adtak el egyetlen év alatt –, az ISDN és Netware kapcsolatában jelentkező problémákról is szóló, Magyarországon az SZKI által képviselt német AVM előadója. Előadást tartott még a Siemens, a Cheyenne és a kis teljesítményű UPS-eket gyártó amerikai APC.

F. G.

A Belügyminisztérium hivatalos szállítójaként tartott nemrégiben termékbemutatóval egybekötött előadás-sorozatát a Digital Magyarország és a Multimed Kft. A Digitalnak hazánkban elért eredményeiről, valamint a nyílt rendszerekkel szembeni elköltségelzéséről tartott beszámolókat termékismertetés követte, előadás hangzott el a Digital új Alpha rendszereiről, a Linkworks csoportunka-támogató szoftverről és az integrált épületi rendszerrel.

A hardver – az Alpha Szerverek dicsérete – mellett jelentős, az áteresztőképességet többszörösére (2 gigabájt/másodperc) növelő szoftverfejlesztésekről is szó esett, s beszámoló hallhattunk az Oracle által már ki is használt szoftvermegoldásról, a megközelítőleg négyszeres teljesítménynövekedést eredményező Very Large Memory-ről, amelynek elsősorban a 2 gigabájtjánál is több adatot tartalmazó adatbázisoknál van jelentősége.

Mára már 25 nyelven – ma-

Udvari szállítók

gyarul is – rendelkezésre áll a csoportmunkát támogató Linkworks, amely egyesíti a grafikus kezelői környezet, a server oldali központi adatkezelés, adatbiztonság és a több szinten továbbfejleszhető objektumorientált struktúra előnyeit. A Linkworks a felhasználó számára teljesen átlátható módon kezeli a különböző platformokon elhelyezett szervereket és klienseket. Az Internet csatlakozás a Linkworks része, de levelez X.400-ban is.

Irodaépületek létesítési és fenntartási költségeinek radikális csökkentésére készült az Open Deconnect hálózaton alapuló integrált épületi rendszer. Alapja az egységes, strukturált kábelhálózat. „A Digital, mint az ipari folyamatisírányítás, valamint a kommunikációs és informatikai hálózatok tervezése, megvalósítása terén nagy gyakorlatlal bíró vállalkozás, vezető szere-

pet kíván betölteni az integrált épületi rendszerek piacán” – hallottuk Beck Györgytől, a Digital Magyarországot ügyvezetőjétől. Referenciáinkat többek között a Fővárosi Vízműveket, a Külügyminisztériumot és a Mol Rt.-t említette.

A nap második részében mutatta be partnereit a Multimed Kft. Korábban (Heti CHIP 1995/19.) ismertettük a BASF érdekeltségű Comparex tevékenységét és néhány termékét a széles választékból. „Az IBM mellett – hallottuk Vadász Gábor-tól – csak IBM-kompatibilis, árban vagy teljesítményben azoknál különböz produkciók termékekkel tudnak a piacon fennmaradni.” A közelmúltban jelent meg, az eddigi maximális 980 MIPS (8 processzor) teljesítményt megduplázó, az áramfelvételt pedig radikálisan csökkentő nagyszámítógépük. Tá-

rolórendszereik között érdekes a hatalmas, 3 terabájt föléti kapacitású robot és a belső felvezetőtár. Csendesnek mondott, nagy teljesítményű nyomtatóik rendszerfüggetlenek. A nagy teljesítményű nyomtatók képesek úrlap – csekk, számla, választási cédula – tárolására és a változó szöveg integrálására is. Referenciahelyük a pécsi Dédász és a győri Edász

Végül szintén a Multimed partnereink mutatkoztak be a Kores, amelynek tulajdonosától, Peter Koreska kereskedelmi főtanácsostól hallottuk, hogy a nagyapja által alapított cég Kelet-Európában először Magyarországon hozott létre leányvállalatot. Termékeik már a háború előtt is ismertek voltak Magyarországon, hazai gyártás is folyt. „Hagyományos irodakellék- (irodászerek, iratrendezők, tárolók) gyártók vagyunk, de lépést tartunk a technológiával – mondta Koreska úr. – Ma már irodai berendezések, nyomtatók kellékanyagait is szállítjuk.”

Fekete Gizella

Multimédia mánia

A színpadon két fekete ruhás ember. Az egyiknek a karján érzékelők és vezetékek lógnak, a másikkal egy kamera néz farkaszemet. A két férfi mozogni kezd, s mozdulataik hatására egy képernyőn különféle ábrák jelennek meg, a hangszórókból pedig valamiféle őrzene hallatszik. Az előadás alatt a publikum kicsit zavarban van, nem könnyű eldöntenie, hogy a két, furcsa mozdulatokat végző szereplőt figyelje, netán a képernyőt kövesse, a hangokat hallgassa, vagy esetleg megpróbálja megfigyelni, milyen mozdulathoz milyen ábra, illetve hanghatás tartozik. A produkció szokatlan és érdekes, művészi értéke azonban – hagyományaink és kultúránk tükrében – erősen kétséges. Lehetéges, hogy a jövő generációi élvezetel találnak egy ilyen vagy hasonló jellegű előadásban? Ide vezet majd a multimédia rohamos térhódítása?

Vezethek ide is, ám valódi értékeit minden bizonnyal nem ez a terület fogja kiaknázni. A multimédia – amely egyszerűen kifejezve a képek, adatok és/vagy hangok integrációját jelenti – döntően két, egymásra erőteljesen ható piaci szegmensben él. Az információszórás területén hagyományosan főként a televíziózással kapcsolatos. Az egy pontból több pont felé történő információ-szétosztás leginkább az otthonok (otthoni munkahelyek) felé irányul. A másik, az üzleti szférát érintő terület – ahova főként a videokonferenciák, videotelefon-összeköttetések tartoznak – az információserőn alapul, tipikus hálózati architektúrája jelenleg a pont-pont közötti összeköttetés. E szolgáltatások elsősorban a távközléssel és adatfeldolgozással foglalkozó cégek felségterületére tartoznak.

ATM és SDH

A hálózatokon nyújtott multimédia sikere két alapvető technikán, az ATM-en (Asynchronous Transfer Mode) és az SDH-n

(Synchronous Digital Hierarchy) nyugszik. Az ATM fix hosszúságú, úgynevezett ATM cellákban helyezi el az információkat (hang, adat, szöveg, álló- és mozgókép), s e cellák nagy sebességgel haladnak a hálózaton. Az átvitelt a kapcsolás hasonló technikával történik, mint a csomagkapcsolt hálózatokon, az eltérés a fix cellaméretben van.

Az SDH (és egyesült államokbeli megfelelője, a SONET) olyan univerzális szupersztráda, amely támogatja a hagyományos hálózati szolgáltatásokról a multimédiára való áttérést. Kielégíti a multimédia-szolgáltatások kapacitásigényét (szabványos átviteli sebességek 10 gigabit/másodpercig, azaz 125 ezer telefoncsatornáig), flexibilis (az egyiknek megfelelően változtatja a vonalak között a sávszélességeket), az intelligens hálózati elemek bevezetésével megőri a hálózat megbízhatóságát, és mód van korszerű hálózatfenntartásra is. Az SDH/SONET talán legfontosabb előnye azonban, hogy egyaránt támogatja a szinkron és aszinkron átviteli módot, azaz teljes mértékben ATM-kompatibilis.

Végberendezések

Becslések szerint a végberendezések a multimédia-berendezések teljes piacának több mint 50 százalékát teszik ki. A lakásokban lassan megváltozik a telefon, a televízió és a PC hagyományos szerepe. A bilentyűs telefonokat már nem csak beszélgetésre, hanem audiotex szolgáltatások, home banking, home shopping és egyéb információ szolgáltatások igénybevitelére lehet felhasználni. Telefonmodemek segítségével az otthoni PC-k kapcsolódhatnak be a világhálózatokba. A kábeltelevíziós társaságok is kínálnak online szolgáltatásokat, amelyek PC és kábel-tévé-modem segítségével lehet igénybe venni. A televízió/telefon kombináció segítségé-

vel mindenki elkészítheti saját tv-közléjét (pay-per-view, video-on-demand).

Hasonló fejlődés tapasztalható az üzleti környezetben. A hivatali multimédia a kijelzővel ellátott telefonoktól a számítógép és a telefon integrációján keresztül a hangot, adatot és képet egyetlen terminálba tömörítő megoldásokig terjed. Ennek következtében a munkavégzés nem kötődik a hivatalhoz, mint fizikai környezethez, a munkahely bárhol kialakítható, ahol megfelelő a telekommunikációs ellátottság.

Az európai videoterminálpiac évente több mint 30 százalékkal nő. Becslések szerint

1998-ra a végberendezés-piac világvászonnyalán elérni az 5 milliárd dollárt. Eddig a piac a magas minőségi kategóriát képviselő, drága videokonferencia-berendezések domináltak, a H.320 kódolási szabvány megjelenésével azonban az arány az alacsonyabb árfekvésű terminálok irányába tolódik el.

Mallász Judit
(Lapunkban videokonferencia-összeállítás megjelenését tervezük. Várjuk azon cégek jelentkezését, amelyek közvetlen összeköttetésben állnak videokonferencia-végberendezések gyártóival, és azokat a magyar piacon képviselik.)

Multimédia az Alcatelnél

A multimédiának szentelte idei egész napos műszaki sajtótisztogatását az Alcatel. Az előadások – a téma számos általános kérdésének tárgyalásán kívül – a cég eddig elért multimédia-eredményeit, jövőbeli terveit ismertették.

Egyaránt fontos szerep jut az Alcatel multimédia-filozófiájában a hálózatoknak, a kapcsolástechnikának, a gerinchálózatnak, az átviteltechnikai és végberendezéseknek. A cég számos partnerrel működik együtt, szövetséget kötött többek között a DEC-kel, a HP-vel, a Microsofttal, a Sonyval és az Oracle-lal. Olyan globális architektúrát definiáltak, amely biztosítja a különböző rendszerek együttműködését, az elemek rendszerfüggetlen használatát.

Folyamatban van a hibrid, optikai/koaxiális kábelrendszeren alapuló technológia első gyakorlati megvalósítása. A kapcsolóközpontot üvegszálak kötik össze a felhasználók közelében kialakított csomóponttal, ahonnan

koaxiális kábelek vezetnek a lakásokhoz. Az Alcatel egyaránt dolgozik aktív és passzív optikai hálózatokon, amelyek fokozatosan egyre hatékonyabbakká és gazdaságosabban megvalósíthatókká válnak.

Az Alcatel az SDH/SONET hálózatok egyik vezető szállítója. Rendszeri működnek például az Egyesült Államokban, Ausztriában (országos SDH hálózat) és Németországban (háromezer multiplexer és harminc kapcsolóközpont). Az Alcatel 1000 családra épülő ATM megoldások világszerte huszonegy szolgáltatónál működnek. Több multimédia kísérletben is részt vesz az Alcatel. A Deutsche Telekom berlini interaktív videoszolgáltatása például – digitális televízióadás, pay-per-view, vásárlás otthonról, távoktatás – ez év februárjában indult, a British Telecom pedig egy tavalyi technológiai kísérlet folytatásaként rövidesen megkezdte kétezer-öttszáz felhasználót bekapcsoló, kilenc hónapos, most már piaci kísérletét.

Egyedül nem megy

Félő, hogy a magyar ipar termékei egyre inkább hátrányba kerülnek a külföldi gyártók termékeivel szemben, hallottuk azon a szemináriumon, amelyet „Minőség a híradástechnikában” címmel rendezett a HTE, és amelyen a Siemens Telefongyár Kft. szakemberei tartottak előadásokat.

Szűcs Ákos értékesítési ügyekkel foglalkozó gazdasági igazgató megfogalmazta azokat az elvárásokat, amelyek elengedhetetlenek a hazai távközlési ipar versenyképességének megőrzése érdekében. Fontos, hogy a Matáv és a koncessziós társaságok beszállítói olyan cégek legyenek, amelyek tulajdonosi hátterükkel hosszú távú garanciát nyújtanak a megbízható működéshez. Kívánatos, hogy a

magyarországi hozzáadott érték elérje az ötven százalékot. A jövő tervezhetősége szempontjából elengedhetetlen, hogy a távközlésfejlesztésben érdekeltek legalább három évre meghatározzák az igényeket. Segítené a hazai gyártókat a FAK felé irányuló exportlehetőségek könnyítése, valamint az előnyösebb vámok.

E kérdések egyre égetőbbben jelentkeznek a Siemens Tele-

fongyárnál, hiszen a Matávval 1990-ben kötött keretszerződés (rendszerválasztó tender: Ericsson, Siemens) ez év végén lejár. A cég, amelyet a Siemens 1991-ben az ÁVU-tól átvett (ma száz százalékban Siemens tulajdonban van), 1992-ben 900 millió forintot ruházott be, s még abban az évben elindította az EWSD központok gyártását. A beruházások azóta is évente több százmilliós nagyságrendűek. Az 1992-es forgalom 2 milliárd forint volt, 1993-ban már meghaladta az 5 milliárd, 1994-ben pedig a 12 milliárd forintot. Alapításkor a nyilvános telefonközpontok fejlesztése és gyártása, valamint a nyilvános távközlés teljes skálájának értékesítése képezte a működés területét. Mára a tevékenység kör kibővült, megjelentek a kínálatban a hálózati rendszerek, a

biztonságtechnika és mint új technológia, a multimédia. A szélesebb kínálati paletta következtében a vevőkör is bővült. Míg korábban csak a Matáv és a nagy magánhálózatok üzemeltetői álltak kapcsolatban a Siemens Telefongyárral, addig ma a helyi telefontársaságok, a közepes és kisebb magánhálózatok üzemeltetői, valamint vállalkozások, igazgatási és kulturális intézmények is a megrendelők között szerepelnek.

A Siemens Telefongyár vezetői elengedhetetlennek tartják, hogy a kínálat minden tekintetben a legmagasabb minőségi kategóriát képviselje. Ezt a célt szolgálja az ISO 9001 tanúsítás megszerzésének előkészítése. A vállalat előreláthatólag 1995 végén kapja meg a tanúsító auditot.

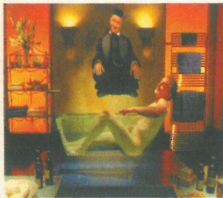
Mallász Judit

A Silicon lángja

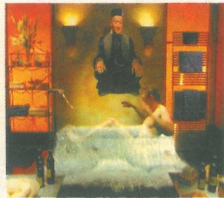
Június 20-án a Silicon Graphics Hungary székházába invitálta a szakembereket a kanadai Discreet Logicot képviselő Creative Engineering. Az esemény a Flame online video- és filmeditáló rendszer magyarországi bemutatkozása volt. Nem véletlen a helyszín, ugyanis a Discreet Logic csúcsterméke, a Flame szoftver Silicon Graphics Onyx számítógépen fut. Paul McCarthy területi igazgató elmondta, hogy a termék lehetőséget nyújt film- vagy videovágásra, digitalizálásra, képsíkok montírozására és speciális ef-

fectusok létrehozására. Fő felhasználói a tévétúdiók, a reklámszakma, közöttük sok nagy, hollywoodi filmstúdió. Ez utóbbiakban a Flame szoftver is hozzájárult az utóbbi évek nagy

filmsikerei közül például a *Forrest Gump* és a *Csúcstejűek* létrehozásához. A Flame Paul McCarthy szerint univerzális, többféle rendszerű videóhoz, hagyományos nagy felbontású

tévéhez, filmhez egyaránt használható, ugyanakkor olcsóbb, mint a többi, hasonló tudású rendszer.

A Discreet Logic másik két terméke közül a Silicon Graphics Indigón futó Flint ugyanazt tudja, amit a Flame szoftver, ám az effektusokat csak lassabban lehet vele előállítani. A Taarna azok számára lehet hasznos, akik háromdimenziós animációval foglalkoznak. A Flame magyarországi bemutatóját a nagy érdeklődésre való tekintettel egymás után kétszer kellett megtartani.

Sz. Zs.

Pay & plug

Megmenekített szoftverek

Mutasd meg a biztonsági másolatodat, s megmondom, ki vagy! Vannak, akik már a lépcsőházban gombolkoznak, és ez sokszor a backupjaikon is meglátszik. Náluk talánuk már personalizált programokat a menetekben.

Ki ezzel, ki azzal ment, elkötelezett hívei vannak az xcopynak, a pkzipnek, az arj-nek, mások valamilyen lemez-másoló programmal, például Disk Duplicatorrel tükörkép-állományt készítenek stb. A legkorrektebbnek, bár a leginkább embert próbálónak ez utóbbi módszer tűnik. Haszná-

latával a hajlékonylemez tükörképe egyetlen adatállományba kerül, kíváncsi szemek, barkácsoló hajlamúak, vírusok elől játékosan elrejtve. E módszer egyetlen hátránya, hogy azt a programot is a generálókészlet mellé kell tennünk, amivel a tükörkép-állományt készítettük.

E probléma megoldására írta meg *Albert J. Shan* a Disk-*express*. Ez egy piciny shareware program, és pofonegyszerű a használata, „/?”-re a géphez már csak kicsit is értő is helyesen el tudja indítani. A program lényege: hasonlatosan az

önkibontó tömörített állományokhoz, minden hajlékonylemez-tükörkép egy olyan .EXE állományban tárolódik, amelyet lefuttatva a kérdéses floppy tükörképet kapjuk. A program finnyás a megírandó lemezre, ugyanakkorának formázott, teljesen hibátlan lemezt vár el (jogosan). A kibontás egyszerű, a hajlékonylemez tartalmát rejtő .EXE állományt – egyetlen paraméterként az üres adathordozót tartalmazó meghajtót megadva – elindítjuk.

Am a Diskexpressnek is megvannak a korlátai: a nagyon védett lemezekkel nem tud mit

kezdeni, így a Quarkexpress kulcslemezét nem tudjuk lementeni vele, de a többit igen.

A lemezkészlet helyreállítása kényelmetlen ugyan, a tárolása viszont kényelmesebb: kevesebb helyet foglal a polcon, ha például streamerem, CD-n tárolunk. Ekkor egyetlen kazettára rengeteg hajlékonylemez fel tudunk írni. Így már azon is elgondolkodhatunk, hány biztonsági másolat biztonságos. Legalább kettő, és – az elemi csapások veszélyére gondolva – nem ugyanazon a helyen őrizve.

Kőfalusi Viktor

Kiváló minőség, kedvező árak!

UTP CAT.5

100 Mbit/s
46 Ft/m

FTP CAT.5

100 Mbit/s
61 Ft/m

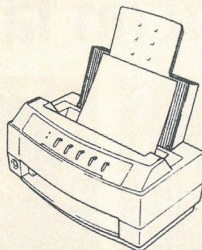

Visztereladókna
további kedvezmény!
Áraink az áfát nem tartalmazzák.

ASEA BROWN BOVERI
Mémőki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
1138 Budapest, Váci út 152-156.
Telefon: 270-1555/2372 vagy 2375-ös mellék,
Kábelértesítés
Telefax: 269-8719

HJ-400 TINTASUGARAS NYOMTATO

MOST CSAK 46.900 Ft ÁFA

IBM PC-hez Apple
Windows driver Epson L-310, IBM Proprinter 724E emulációk
Macintosh gépekhez

360 dpi felbontás
100-lapos beépített automatikus adagoló + manuális lapadagoló elől
Párhuzamos és soros (RS-232C/RS-422A) interface automatikus kapcsolóval
Tintapatron élettartam 700.000/1,4 millió karakter
3.240 Ft + ÁFA

DIGITÁLTECHNIKA

MÁRKISZAKJELLET ÉS SZERVIZ

Győr: 9024 Mőnusz t. u. 19. Budapest: 1149 Róna u. 75.
T: 96414-411, 417-802 T: 30463-667 Tt: 267-6769/15 Fax: 267-6768

KÁBELHÁLÓZATOK

1141 Bp. Egressy út 113/E
Telefon & telefax: 252-0663

Számítástechnikai rendszerek komplett hálózatának tervezése és kivitelezése:

- **ADATHÁLÓZAT:**
UTP, IBM Cabling System; ETHERNET, TWINAXIAL, OPTIKAI hálózatok
- **ERŐSÁRAMÚ HÁLÓZAT:**
Számítástechnikai rendszerek főhálózattól független speciális energiaellátása
- **HÍRKÖZLŐ HÁLÓZAT:**
Altközponti, modemés, fővonal hálózatok
Hírközlő és számítástechnikai hálózat egy nyomonvonalon
- **EGYEDI NYOMVONAL KIÉPÍTÉSE:**
Egredi facsatorna, Fapapapet tervezése és kivitelezése
- **ÖSSZEKÖTŐ KÁBELEK RACKSZERKENYEK, RACKSZERELVÉNYEK**

Ingyenes, többváriációs árajánlat, minden esetben a megrendelő igényei szerint elkészített ajánlati levelet alapján.

Rugalmas kivitelezés a megrendelő igényeire igazítva.

Rövid kivitelezési határidő. Hároméves garancia.

Rovatunkban hétről hétre
figyelemmel kísérjük, mely
számítógépvírusok
aktivizálódása várható.

Ez természetesen nem
jelentí azt, hogy
az említett vírusok
járványszerűen elterjednek
Magyarországon, csak
annyit, hogy az adott
időszakban kártételükkel,
előfordulásukkal számolni
lehet.

VÍRUSNAPTÁR 1995. JÚLIUS 7-13.

DÁTUM	NÉVNAP	VÍRUS NEVE	TÁMADÁS IDEJE
7. péntek	Apollónia	Bryansk	minden pénteken
		Frere Jacques	minden pénteken
		Immolation	minden pénteken
		Naziphobia	minden pénteken
		PS-MPC (Mimic-Den Zuk)	minden pénteken
		PS-MPC (Mimic-Jerusalem)	minden pénteken
		Smack	minden pénteken
		Talking Heads	minden pénteken
		VCL (Diarrhea)	minden pénteken
		Wild Thing 2	minden pénteken
		Jerusalem (Payday)	pénteken, ha az nem 13-a
8. szombat	Ellák	Italian Pest (Finger)	minden szombaton
		Jerusalem (Phenome)	minden szombaton
		Migram	minden szombaton
		Taiwan	minden hó 8. napján
9. vasárnap	Lukrécia	Sunday, Sunday-2	minden vasárnap
		Mindless	minden vasárnap
		Witcode	minden vasárnap
10. hétfő	Amália	Carfield	minden hétfőn
		I-B (BadGuy, BadGuy 2)	minden hétfőn
		I-B (Exterminator)	minden hétfőn
		Immolation	minden hétfőn
		Kalah-499	minden hétfőn
		Viridem (833)	minden hétfőn
		Witcode	minden hétfőn
		Day10	minden hó 10. napján
Leprosy (Leprosy-664A)	minden hó 10. napján		
11. kedd	Lili, Nóra	Ah	minden kedden
		Emo 899	minden kedden
		I-B (Demon, Demon-B)	minden kedden
		Kamasya	minden kedden
12. szerda	Dalma, Izabella	No Wednesday	minden szerdán
		Red Team	minden szerdán
		Victor	minden szerdán
13. csütörtök	Jenő	TPE (Girafe)	minden csütörtökön
		Monxla	minden hó 13. napján
		NPox 2.1	minden hó 13. napján
		Rocko	minden hó 13. napján
		July 13TH	július 13-án

Az egész év folyamán aktív: Cybertech-B, Datalock, Flash, Fu Manchu, Grunt-1, OMT, Violator

Minden nap támad: január 1-jétől szeptember 21-ig Plastique (Cobol), június 17-től december 31-ig Jerusalem (June 17TH), július 1-31. ARCV 330, július 1-jétől december 31-ig Got-You, Jerusalem-PL0, Mendoza

Érvényes víruskereső-ök verziók: Virkill 2.50 [049], Scan-Winscan-Os2scan 2.21, Vshield 2.21, Netshield 2.11, Fprot 2.17, Integrity Master 2.42d, NAV 3.30, Pasteur Plus (4.10/DOS, 1.50/NLM), PKSF Ansi 2.04g, Sysdoki 5.28, TBAV 6.34, Viricid 5.10, Virusbuster 6.41, Virx 2.96

Legszebb a sárga?

Budapest Aranykönyvének kiadására jött létre 1992-ben a Printy-Max Kkt., amely ma a Magyarországon fellelhető tintasugaras és lézeryomtatók kazettáinak szinte mindegyikét képes újratölteni. Tevékenységére százszázalékos garanciát vállal, annak ellenére, hogy egyes printergyártók kifejezetten tiltják a nem eredeti kazetta használatát, vagy – mint a Hewlett-Packard – némileg finomabb formában csupán azt állítják, hogy a kazettájuk nem újratölthető. Ma hazánkban az üres kazettáknak feltehetőleg több mint négyötöde kerül szemre, ami amellet, hogy a környezetet szennyezi, jelentős pazarlás is. A Printy-Max ezeket néhány száz, a jobbkat akár négy száz forintért is megvásárolja, majd újratölti és értékesíti. Számításaik szerint éves szinten

mintegy 70 százalékos megtakarítás érhető el az újratöltött kazetták használatával. Forgalmazzák a HP 500-as tintasugaras berendezések patronnal egybeépült a nyomtatófejét is, amelyet töltés előtt speciális ut-

rahangos eljárással kitisztítanak. Korszerű berendezéseikkel és speciális tisztítószerikkel – egyedül az országban – vállalják festékkazetták és nyomtatófejek szervizét is. Arra törekednek, hogy minél keveseb-

bet kelljen importálniuk, és minél több saját fejlesztést és terméket vigyenek be szolgáltatásaikba. Tervük, hogy hamarosan egy csúcsmínőségű házi tintával jelentkezzek a piacon.

BOI

Veresegeyházi sztereó

Az SMD technológián alapuló SAMA (Stereo Amplifier for Multimedia Applications) kártyát, amely multimédia-alkalmazások sztereó erősítésére alkalmas, a veresegeyházi DTC Hungary fejlesztette ki. A kártya beállításait a Musical Enhancement for Windows szoftver vezérli.

Egyszerűen beírjuk az AUTO-EXEC.BAT-ba a SAMAINI utasítást, s a számítógép bekapcsolásakor a SAMA.INI-ben található utolsó rögzített adatokkal, a Windowsba való belépés nélkül, azonnal beállítódik a SAMA. A kártyához a felhasználó maga írhat BASIC programokat, mellyel saját konfigurációja szerint állíthatja a paramétereket.

A SAMA DOLL-IBS kapcsolási és vezérlési rendszer épületfelügyeletet képes ellátni, az objektumban található minden érzékelőnek veszi a jeleit, és a beavatkozó szerveknek egyedileg

címzett parancsokat küld. Például automatikusan kikapcsolja a feleslegesen működő, nem éjszakai üzemi áramfogyasztókat.

A SAMA 4040 digitálisan vezérelt audioprocesszorral felszerelt PC erősítőn nyolc audiobemenet, gain kontroll, hangerő- és hangszínszabályozó, négy külön állítható hangszóróvezérlő és DOLL-IBS (Digital Online Link-Intelligent Building System) van. Kiegészítésként kapható hozzá FM tuner, audiokeverő, DTMF generátor, hőmérősket-kontroll is.

Bólyai István

**HEWLETT®
PACKARD**

S Z A K Á R U H Á Z

PENTIUM PC
AKCIÓ

UTOLÉRHETETLEN.

A HP VL3 Pentium 75Mhz CPU, 8 MB RAM,
256 kB Cache, 3.5" FDD, 840 MB HDD, PCI bus,
S3 UVGA 1 MB adapter, magyar klavírtúra, szoftverek.

VI.25-től VII.30-ig **299000 Ft** + áfa.

Ha monitort is vesz, a 3 év garancián kívül
20.000 Ft engedményt adunk!

VECTRA

1091 Budapest, Üllői út 5.
Tel.: 218-8800

Hely a lemezen

A 3M nem áll meg közkedvelt adattárolóinál, állandóan továbbfejleszti azokat, és egyre újabb változatokkal jelentkezik. Legújabb lemezei szélsőséges páratartalmi és hőmérsékleti viszonyok között sem veszítenek adatot, 20 százalékkal csökkentett forgatónyomatékuk csökkenti a sűrűdést, és nyárvédelmet jelző ikonnal és írom nélkül eltávolítható – de nem a meghajtóban levő – címkével látták el őket, antisztikus anyaguk 40 százalékkal kevesebb port vonz, valamint nagy teljesítményű „porörölő” felület akadályozza a por és más szennyeződések lerakódását az adathordozó felületére.

Hatféle 5,25 hüvelykes, formázott, újírható optikai lemezzel is jelentkezett a 3M. A 600 megabájttól 1,3 gigabájtig terjedő kapacitású lemezek mellett újdonság még a 230 megabájtos, 3,5 hüvelykes újírható optikai lemez.

A negyedhüvelykes streamerkazetták terén vezető szerepet tölt be a 3M. A 250 megabájtos meghajtókat 350 megabájtos teszti a 3M Drive Upgrade Kit. A készlet két DC2120 XL Ximat minicartridge-ből, a teljes Arcada Backup DOS és Windows szoftverből és az Arcada Backup használati utasításból áll.

BOI

Fénymásolók bérbe

Júniusban mutatta be az Agfa fénymásoló részlege legújabb termékeit. A rendezvény fénypontját a színes, digitális lézermásoló jelentették, az XC-707 és a kétoldalas nyomtatásra képes XC-907, amelyek a színek hű visszaadásában és a kép minőségében egyaránt jobbnak bizonyultak a korábbi típusoknál. A technológia változtatásának, az Agfa által kifejlesztett, úgyneve-

megkapta az ISO 9001-es tanúsítványt.

A kiállításon jelentették be, hogy a Bayer Hungaria Kft. Agfa divíziója fénymásoló berendezéseit hosszú távú bérleti konstrukcióban is kínálja. Az előzetes piaci felmérések, a látogatók érdeklődése azt mutatja, hogy a magyar piac igényli ezt a megoldást.

Nemrégiben jelentette be az Agfa a Studicam nevű, számítógéptől függetlenül dolgozó digitális kamerát, amely profi fényképező műtermekben és asztali kiadványszerkesztő környezetben egyaránt használható. A kamerával szállított programok között szerepel a Fotolook bevitő, a Fototone színkezelő, a Fotoflavur szelektív színkorrektor, valamint az Adobe Photoshop teljes verziója képmánipuláláshoz és adatarchiváláshoz. A kamera elsősorban állóképes tárgyfényképezésre alkalmas, nyomdai minőséget nyújt, alkalmas például postai úton terjesztett katalógusok vagy egyéb, sok képet tartalmazó, gyorsan változó dokumentumok előállítására.

Az Actioncam digitális CCD kamera egy perc alatt maximálisan 24, teljesen nagy méretű mozgó- vagy állóképet vesz fel. A képállományokat tömörítve teszi a kamera hátoldalába dugott PCMCIA kártyákra. A készülékkel egy kártyára száznál több felvételt készíthető. Az információ moden, műholdon vagy közvetlen SCSI összeköttetésen keresztül számítógépbe is továbbítható. Szoftvercsomagjában benne van egyebek között a Fototune színkezelő és a Photoshop is.

Kis teljesítményű nyomdagépet helyettesít az óránként ezer darab kétoldalas A/3-as dokumentum nyomtatására képes, tökéletesített Chromapress. Új RIP platform támogatja benne a nyomtató munkákat, és minden egyes nyomtatott oldal „személyre szabható”. A több PowerPC processzorból álló architektúra a RIP-elési teljesítményt minimum megnégyeszerzi. Mivel a Chromapress tekercs adagolási rendszer, és az ívek vágása közvet-

nül a nyomógépen történik, hosszabb ív is nyomatható vele. Menet közben lehet átkapcsolni egyik munkáról a másikra, tehát kiküszöbölődik a nyomógép készenléti helyezési ideje, így kis példányszámoknál csökkennek a

nyomtatási költségek. Praktikus az azonnali próbanyomat. Leglátványosabb újdonsága a Chromapressnek azonban a Personalizer (személyre szabó), amely nyomtatáskor változó információkat egyesít egy mesteroldallal – írlappal – tartalmával, így lehetőséget ad céltzott dokumentumok – például csomagküldőknél nyertes levelek – előállítására.

Szekeres Zsuzsa

zett screening algoritmusnak köszönhetően a berendezés szintén nyomdai minőséget nyújt.

A Gemini nevű új Postscript RIP-családdal mindkét modell illeszthető Macintosh, MS-DOS vagy Unix rendszerekhez. (A nyomdatechnikában elterjedt lepatogatómeghajtók segítségével a Gemini a színes fénymásolóval digitalizálja a képet.) A készülék percenként hét, havonta akár tízezer A/4-es másolatot készít, így kisebb példányszámú kiadványok gyártására is alkalmas.

Megújult a fekete-fehér fénymásoló kínálat. Az Agfa X-110, X-210, X-310, X-410 kis és közepes teljesítményű készülékeknél javult a teljesítmény, a minőség és az üzembiztonság. Az Agfa szerint a mozgó-kopó alkatrészek és a fényérzékeny henger élettartama a duplájára nőtt a korábbi modellekhez képest, ugyanakkor a karbantartási igény a felére csökkent. Nagy gondot fordít a cég az ergonómiára és a környezetvédelemre. A vállalat másolótechnikai részlege

EMERSON Computer Power

EMERSON

szűnetmentes tápegységek a 250 VA–4800 kVA közötti teljesítménytartományban a világ legnagyobb UPS-gyártójától

- inline, line-interaktív, illetve online kivitel
- szinuszműködés, illetve valdói szinuszos kimenőjel
- interfész és kommunikációs szoftver minden ismert számítógéphez és LAN-hoz
- Novell Labs/NetWare tanúsítvány
- megfelel a CEI, IEC és BS szabványoknak
- ISO 9001 minősítés
- MTBF 80 000-140 000 óra
- ALT 7400 sorozat 240 000 óra

SAS-NOWATRON Kft.

1071 Budapest, Petyerdy utca 15.
Telefon: 351-7598, telefax: 351-7590

R·E·N·D·E·Z·V·É·N·Y·K·A·L·A·U·Z

Az európai informatikai és kommunikációs ipart vendégül váró vásárvárások versengésében a németek még jól tartják magukat – hallottuk a Messe München GmbH projekt-csoportvezetőjétől, *Ernst Kicktől* a Systems 95 sajtókonferenciáján. A tavalyi rendezvényen huszonöt ország 1767 kiállítója 119 935 látogatót vonzott – az idei budapesti ifabón 60 000-nél több volt a látogatók száma –, idén, az október 16–20. között rendezett kiállításra 1800 kiállító várnak, s mintegy 130 000 látogatóra számíthatnak.

A tervek szerint ezután évenkénti rendezvényhez csatolták az ipari alkalmazásokkal foglal-

kozó Systeceet. Az idei Systems 95 négy témája az integrált zsoftver, a hálózatok, a személyi kommunikáció és a multimedia, de a huszonöt müncheni csarnokban mindennek

lesz helye az alapszoftvertől kezdve az ipari megoldásokon keresztül a hálózatokig. A rendezők azt ígérik, hogy új, fület kémlelő megoldást találtak a multimedia eszközök nagy látogatottságot ígérő bemutatójára. A Multimedia-City ötlete

a kiállítóknak már tetszik, két hónap alatt mind az 5000 négyzetmétert lefoglalták.

A Systems 95-öt egyértelműen a szakemberek vásáranak kiállította ki a Messe München, az érdeklődők előtt egy hét múlva nyílik meg a vásár. A szakkereskedelem európai, illetve az OEM cégek nemzetközi fórumának tekintik, ahová látogatóként a magán- és állami vállalatok informatikai szakemberei, középszintű döntéshozókak várnak. Először rendezik meg – közösen a Computer 2000-rel – az Európai Szakkereskedelmi Kongresszust, ahol technológia, stratégia és piaci elemzés kerül szóba. A kiállítást *Bill Gates* nyitja meg.

Hírdetési index

ABB	18	Next	23	SWS	13
Centel	12	Profon	18	Topsoft	24
Dit	18	Sci-Modem	12	Traco	14
Lumina	13	Server	12	Vectra	20
Műszertechnika	23	Sprint	23	Well	23
New Books	2	SRS-Nowatron	21		

HÍR-LAP

Hírbeküldő lap a *Heti CHIP* olvasói számára

Cége most alakult (át)? Új terméke van? Sikeresen lezárta egy projektet? Jelentős megrendelést kapott? Fontos szerződést kötött? Konferenciát, kiállítást, tanfolyamot vagy más szakmai rendezvényt szervez? Kulcspozíciókon személyi változások történének? Ha minderről – vagy bármely más, szakmailag lényeges dologról – szívesen hírd adna lapunkban, kérjük, töltsse ki (nyomatott betűkkel vagy írógéppel) ezt a kártyát, és szívből börtökben küldje el címünkre: *Heti CHIP*, 1300 Budapest 3., Pf. 210. Munkatársunk felhívja Önt! Nyilvánoságnak szánt információival jelentkezhet a szerkesztőség számain is, telefon: 140-3703, telefax: 120-1636.

Kérjük, szíveskedjék ide beírni a tudósítás szövegét!

Név, beosztás

Cég neve

Cím

Telefon Telefax Telex

Szeretném tudósítani a *Heti CHIP*-et a következőkről. Tudomásul veszem, hogy a lapnak ez a szolgáltatása ingyenes, s a *Heti CHIP* munkatársa egyeztetés céljából a *Hír-lap* kézhezvétele után megkeres.

Alíráás

Informatikai hétlap

Megjelenik minden csütörtökön

Kiadja **VOGEL Publishing Kft.**

a **MATESZ** Magyar Terjesztés

Ellenőrzött Szövetség tagja

Feladás kiadó: Ivanov Péter ügyvezető

Főszerkesztő: Kelenyhéji Péter

Főszerkesztő-helyettes: Malász Judit, Mikolás Zoltán

Szerkesztők: Szekeres Zsuzsa, Vargha Márton

Olvasószerkesztő: Kelenyhéji Péter

Korrekktor: Lukács Erzsébet

Tervezők: Marosi Katalin, Olajnyik Jenő

Tördelészerkesztő: Dobos Imre

Műszaki vezető: Pécsi Csábor

Lapmunkész: Fekete Gizella

Szerkesztőség titkár: Szalay Zsóka

Telefon/fax: 140-3703

Internet: heitchip@vogel.odin.net

BBS: CT BB5 (36-1) 270-2963, PVT terület

Réklamintéző: Árkóczy Judit

Telefon: 120-8000

Terjesztési vezető: Ali Mehdi

Telefon: 120-8007

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1138 Budapest, Váci ut. 202.

Telefon: 140-3703, 270-3377

270-0733, 270-2966 központi számok

1134, 1144, 1247 mellékeik

Leveleim: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Hirdetésfelvevő: Vogel Publishing Kft.

Üzletembék: Balogh Csilla, Csécsényi Zsolt,

Czidor Rózsa, Szabóné Végváryi Anna

Leveleim: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Telefon/fax: 140-8122

Németország: Vogel Verlag und Druck GmbH & Co. KG, Gabriele Grotzsch, Postfach 6740,

D-97064 Würzburg, tel.: +49-931/418-2335, fax:

+49-931/418-2090

Nagy-Britannia: German Media Services Ltd,

Claire Byron, 1 Lambton Place London W11 2SH,

tel.: (01 71) 221-5462, fax: (01 71) 229-0795

USA/Canada: Global Media, Barbara Cough, 611

Veterans Blvd, Suite 203 Redwood City, CA 94063,

1404, tel.: (415) 306-0880, fax: (415) 306-0890

Tajvan: Taiwan Bright Int. Co. Ltd, Vivian Lu, 200

Hsin Yi Road/4/F-1 Sec. 3 Taipei 106 Roc Taiwan,

tel.: (02) 755-7901-5, fax: (02) 755-7900

Szögös hirdetések, üzleti közlemények egy héten

belül közteszűk. Hívja a Vogel Publishing

Kft.-t! A hirdetések körültekintő gondozását

leltésügynök tekinthetik, de tartalmiért felelősséget

nem vállalhatnak.

A szerkesztőség és a hirdetés a *Heti CHIP*

terjesztésében: Quark XPSS 3.1

fényezőgéppel készült.

Nyomásra előkészíti és nyomja:

Gutenberg Press Nyomda

1392 Budapest, Pf. 294 Telefon: 250-0679

Feladás vezető:

Óvári László elnök-vezérigazgató

© **Heti CHIP**

Vogel Publishing Kft., Budapest

Copyright © „CHIP” VOGEL Verlag

und Druck GmbH & Co. KG, Würzburg

A *Heti CHIP*-ben megjelent írásk másodközlésével,

a lap másolásával és terjesztésével kapcsolatos minden jogot fenntartunk. A lapból éntéséseket évenként csak a *Heti CHIP*-re való hivatkozással lehet. A szerkesztőség a felkérés nélkül beküldött kéziratokat és leveleket is körültekintően gondozza. A lapban megjelent cikkek tartalmát ellenőrzik, ám forrásaink tevédségéért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

a Hírlap és Postaszállítási Igazgatóság,

Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.

és a Vogel Publishing Kft.

Ára: 67 forint.

Előfizetés a Vogel Publishing Kft.-nél.

Előfizetési díj 1 évre 3148 forint.

HU ISSN: 1216-0482

**SPRINT
COMPUTER KFT.**
1087 Budapest
Berzsenyi D. u. 3. fsz. 6.

**Telefon (GSM):
06-30-420-443**
**Telefon/fax:
113-4866**

Operációs rendszerek

Novell DOS 7	9 800 Ft
Novell NW 3.1/24.1, 5 user	102 900 Ft
MS DOS 6.22	7 000 Ft
MS Workgroups Central Euro	13 100 Ft
MS Workgroups magyar	19 200 Ft
MS Workgroups Add-On	6 500 Ft
Win NT 3.5 Server/WFS	83 300/41 400 Ft
OS/2 v 3 Warp CD/UPG	12 300/8 600 Ft
OS/2 v. 3 Warp-Win.	20 900 Ft

Irodai alkalmazások

Office 4.2 magyar/ang.	59 500/38 500 Ft
Office Prof. 4.3/ang.	69 000/51 500 Ft
Works for Win 3.0 magyar	12 100 Ft
Perfect Office Standard Akció!	43 600 Ft
Perfect Office Pro/ang.	88 600/52 500 Ft
Novell Quattro Pro 6.0 Akció!	27 600 Ft
123 for Win 5.0 magyar Akció!	30 000 Ft
Lotus Organizer 2.01	16 900 Ft
SmartSuite (123+Org.+Ami)	71 800 Ft
MS Mail 3.2 server+10 user	68 500 Ft
cc.Mail Desktop DOS/Win	10 900 Ft
Lotus Notes Win Starter Pak	152 400 Ft
WinFax Pro 4/Startler	15 900/48 200 Ft
Corel Draw 5 CD/ang.	55 700/28 900 Ft
Autodesk AutoCAD LT	58 400 Ft
Visio 3.0/Express	27 400/11 800 Ft

Programcsomagok

Visual FoxPro 3 Std. Comp. up.	12 800 Ft
Visual FoxPro 3 Prof. Comp. up.	38 500 Ft
Visual Basic 3 Prof. Akció!	34 500 Ft
MS Access 2.0 HUN Akció!	38 000 Ft
Borland C++ 4.5/ang.	40 800/20 400 Ft
Borland dBase 5.0 DOS/Win.	26 800 Ft
Borland dBase 5.0 Win Distr. Kit	32 800 Ft
Borland Pascal w/objects 7.0	36 300 Ft
Borland Paradox for Win. 5.0	27 400 Ft
CA Visual Objects for Clipper	58 100 Ft
Clipper 5.2 + Tools + Exospace	37 400 Ft
Segédprogramok	
Norton Antivirus 3.0	14 600 Ft
Norton Commander 5.0	9 400 Ft
Norton Utilities 8.0 Akció!	14 100 Ft
Norton Desktop for Win 3.0	18 600 Ft
Norton pcAnywhere DOS/Win	19 400 Ft
HP & Genius	
HP LaserJet 4L Akció!	82 500 Ft
HP LaserJet 5P ÚJ!	137 500 Ft
HP DeskJet 320-lapadagoló	48 500 Ft
HP DeskJet 540 ÚJ!	49 500 Ft
HP Scanner 3p ÚJ!	83 500 Ft
Genius ScanMate 32	11 400 Ft
Genius Mouse 3 Ergonomic	2 000 Ft
Genius hangkártya 16 (SB komp.)	11 300 Ft

**TÖBB A
HASZNA, MINT
AZ ÁRA!**

**Pannon GSM
előfizetés vásárlása
esetén.**

Motorola 5200	39 900 Ft+áfa
Ericsson GH 198	49 900 Ft+áfa
Nokia 2110/E	69 900 Ft+áfa
Nokia 2110/H	72 900 Ft+áfa
Ericsson GH 337	79 900 Ft+áfa

RÉSZLETRE "OFI" ELŐLEGGEL IS!

A legkézenfekvőbb!

MŰSZERTECHNIKA

Bp. VII. Király u. 1/d., Bp. XI. Bartók B. u. 44.,
Bp. VI. Bajcsy Zs. u. 65. Tel: 262-6666

Képviseleteink: Gemofis Kft. 1146 Bp., Hungária krt. 131.

Tel./fax: 121-1539, GSM: (30) 428-132

REM Bt. 9022 Győr, Szt. István út 47.

Tel.: GSM (30) 474-019

Árúnk név nélkül és készletfoglalás nélkül. A felsorolt árak változtatásának jogát fenntartjuk! A fenti árak a június 26-i állapotot tükrözik.

Információs szám: 180

Információs szám: 181

A hatékony hálózatkezelés eszköze a

LifeLan 386/486

- könnyen, gyorsan installálható,
- 4-szeres biztonságot ad a védelmi rendszerre
- adminisztrátori és felhasználói jogok élesen elválasztva
- DataBase Engine a DataFlexhez
- Gigabyte-os háttértárakat is kezel
- demo verzió rendelkezésre áll 15%-os áron
- 486-os 4 felhasználós rendszer ára: 130 000 Ft
- 486-os 12 felhasználós rendszer ára: 290 500 Ft

A hatékony programozás eszköze a

DataFlex 3.x

4GL adatbázis-kezelő és programozási nyelv

- objektumorientált programozás
- hatékony és gyors adatbázis-kezelés
- DataFlex Server edition – tranzakciókezelés
- DOS, Unix, Windows alatti futtatófelületek
- debugger, C source and library
- DataFlex Application Framework
- demo verzió rendelkezésre áll 10%-os áron
- egyfelhasználós futtató ár: 24 000 Ft
- hálózatos fejlesztőeszközök: 95 400 Ft

NEXT Software Kft.

az RDE System Network és a Data Access Corp. hivatalos disztribútora
1119 Budapest XI. ker., Andor u. 60. Tel.: 181-0590, tel./fax: 209-1196

Információs szám: 182

Információs szám: 183

*Megjelent a PROFFF
3.0-ás továbbfejlesztett változata!*

*Könyvelés egyedi gépen és hálózaton.
Folyamatos programkövetés, könyvelési tanácsadás.*

P R O foknak

F ökönyvi könyvelés

F olyószámla nyilvántartás

F orgalmi adó kimutatás

- Bank
 - Pénztár
 - Kimenő számla
 - Bejövő számla
- bizonylat-típusokra kihagyve-
zett, intelligens adatgyűjtés!*

- * Eseménykönyvelés
- * Méreget, eredménykimutatás
- * Többszintű analitikus bontás
- * Fejlett állomány mentés/visszatöltés

**Hívjon fel bennünket, tekintse meg, vigye el
ingyen kipróbálásra! Elégedett lesz.**

Számítástechnikai Kft
1036 Budapest, Kiskorona u. 18.
168-5449 (tel. + fax)

UNIX OSF1 NOVELL DOS

TOPSYS

**INTEGRÁLT
VÁLLALATI
INFORMÁCIÓS
RENDSZER**

**Közös adatbázison,
tetszőleges SQL
lekérdezéssel**

Vezetői információs rendszer

- controlling
- pénzügyi, könyvelési modul
- bérszámfejtési, munkaügyi modul
- vevői, szállítói rendelésnyilvántartás
- készletnyilvántartási modul
- beruházás, tárgyeszköznyilvántartás

TopSOFT

Rendszerház Rt.

1027 Bp., Kapás u. 11-15.
T.: 202-4733 Fax: 201-2811

ICL HP IBM DEC DG SUN